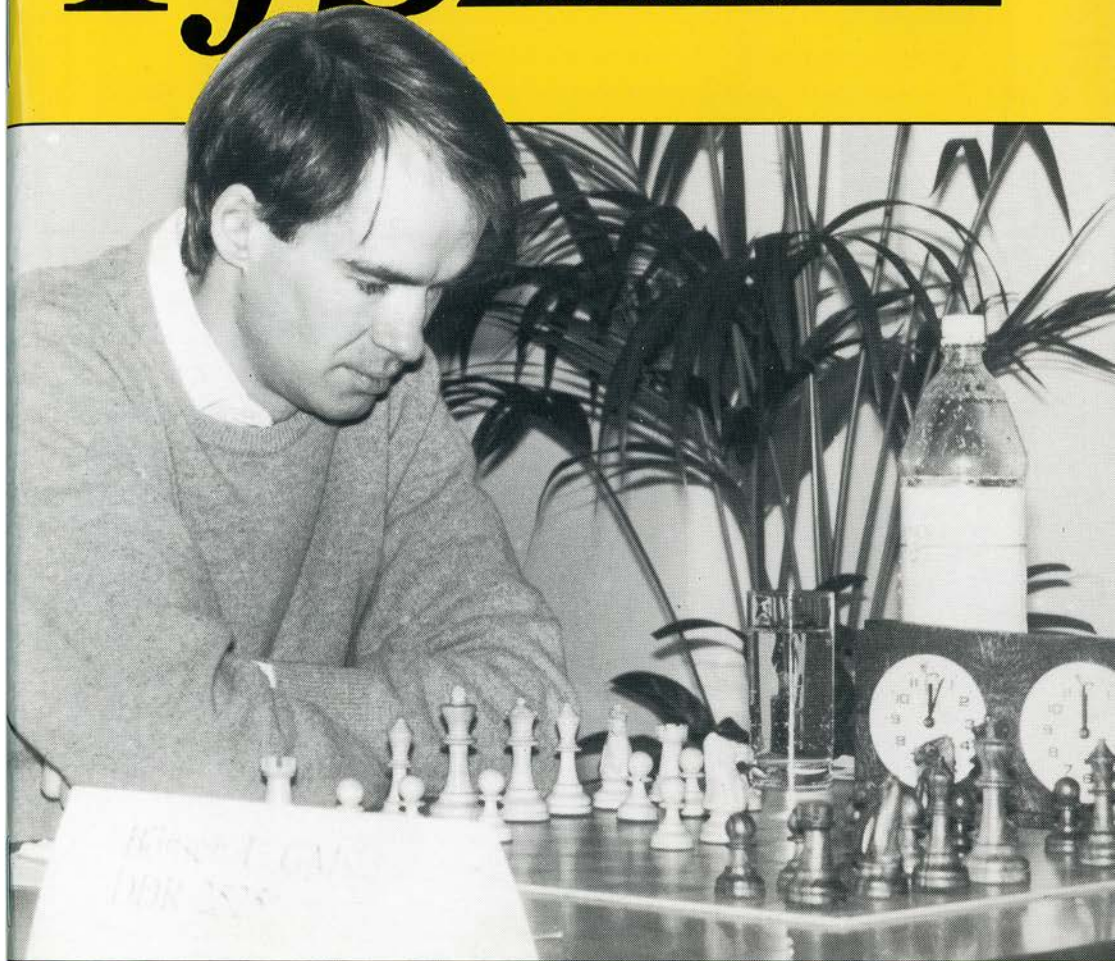

Tfs

TIDSKRIFT
FÖR
SCHACK

NR 1 ÅRGÅNG 96 1990

Stormästare nr 5?

Sverige har fyra stormästare – Ulf Andersson, Ferdinand Hellers, Lars Karlsson och Harry Schüssler. Skaran kan nu komma att utökas med Tom Wedberg, 36, som gjorde en utomordentlig insats i Rilton Cup. Den här stilstudien är hämtad från sista rondens avgörande parti mot den östtyske stormästaren Uwe Bönsch.

Tidskrift för Schack är officiellt organ och medlemsblad för Sveriges Schackförbund.

Ägare: Sveriges Schackförbund.

Redaktör och ansvarig utgivare: Bo Plato, Gethornskroken 21, 281 49 Hässleholm, tel 0451/128 50, telefax 0451/147 90.

Ekonomi och administration: Lennart Friberg, Näktergalen 29, 222 48 Lund, tel 040/46 55 76.

SSF:s Tfs-kommitté: Hakon Persson, Bo Plato och Lennart Friberg.

Prenumerationer: Samtliga prenumeranter är medlemmar av Tidskrift för Schacks Kamratförbund. Prenumerationsavgiften för 1990 är för medlemmar i Sveriges Schackförbund 180:–, för övriga 225:–.

Annonsspriser: Helsida 2 000:–, halvsida 1 200:–, kvartssida 700:–, sista sidan av omslaget 3 000:–.

För annonsörer som sysslar med schacklig verksamhet utgår 50 % rabatt.

Postgiro: 60 46 34-6.

Bankgiro: 54 41-15 33.

All korrespondens sänds till någon av ovan angivna adresser.

Tryck: Norra Skåne Offset, Hässleholm

Innehåll

Sprit och reklam	1	Ungdomssidorna	24
Rilton Cup	2	Snabb-SM inte intressant?	30
Nya elolistan	9	Sovjetmästerskapet	31
Allsvenskan	10	Schackmästaren som romanförfattare	33
FIDE-GMA-krisen	15	Udda korrschack	36
15-åring sensationell tvåa	16	Läsarbrev	39
Kjell Krantz kommenterar	17	Distriktsnytt	40
Wasa i Europacupen	19	Studier	43
Karlstad Open	21	Problem	45

Omslagsfoto: Hans Svedbark

Nästa nummer

beräknas vara ute vid månadsskiftet februari – mars. Ur innehållet: Stellan Brynell skriver om Lag-EM, Thomas Engqvist kvistar upp det s k familjeträdet, rapport från Malmö Open, Hallsberg m m. Manusstopp för nr 2: 6 feb, för nr 3: 9 mars!

Sprit och reklam

Sprit och schack hör normalt inte ihop. Den som är spritpåverkad har sämre omdöme och sämre koncentrationsförmåga. Vederbörande spelar sämre och resultatet blir därefter.

I dagens poäng- (inte minst ranking) och resultatnriktade schackvärld är rödögda och bakfulla spelare rätt sällsynta. Förr kunde det dock hända att beskänkta SM-deltagare fick hjälpas ut ur lokalerna och det finns många berättelser om äldre mästare som gärna tog sig ett glas, eller flera, under pågående parti.

Somliga tycktes inte bli påverkade. Berömd är anekdoten om engelsmannen Blackburne, som under simultanföreställningar drack whisky som förfriskning och en gång i distraktion torrlade även en motståndares grogglas. När förhållandet påtalades svarade Blackburne:
– Han ställde glaset i slag och jag tog det en passant!

En annan känd whiskykonsument är Harry Schein. Efter att ha slagit vad om 25 000 dollar (cirka 160 000 kronor) gjorde han reklam för vodka i TV på nyårsafton någon timme innan han avgick som ordförande i styrelsen för Sveriges Radio/TV. Pengarna ska skänkas till Schackfrämjandet, där Schein är vice preses (ordförande) och ledande penninginsamlare.

Nordens största dagstidning tyckte att händelsen var värd hela förstasidan. Dagen därpå följde man upp historien med att intervjua en representant för skattemyndigheterna som inte oväntat vill lägga beslag på större delen av summan.

Även nykterhetsrörelsen hakade på och ville ha en del av kakan.

Schackfrämjandet är en ideell organisation. Utan dess medverkan hade näppeligen Hanningeturneringarna kommit till stånd. Första paragrafen i stadgarna lyder sålunda:

– Schackfrämjandet vill genom idealitet, kreativitet och ekonomiska resurser ge än flera människor möjlighet att uppleva den glädje schackspelet ger.

Begreppet kreativitet förklaras så här:

– Sökandet efter nya, obeprovade vägar att sprida schackspelandet och att dra in pengar till verksamheten.

Ingen kan säga annat än att Harry Schein har uppfyllt stadgarnas krav.

★ ★ ★

Till sist påminner vi om prenumerationen för 1990. Nr 2 kommer inte att distribueras till dem som inte har förnyat sitt abonnemang.

Fint startfält i Rilton – men var är nordborna?

Den nittonde upplagan av Rilton Cup över nyårshelgen blev den kanske starkaste någonsin, med ett koppel av åtta stormästare som grädden på moset. Men det blev inte någon av dessa som avgick med segern. Den gick i stället till svenske IM Tom Wedberg, som efter nio ronder stod ensam på 7 poäng.

De senaste åren har Rilton Cup spelats på Grand Hotel i Saltsjöbaden, en tradition som den här gången bröts. Tävligen tog sitt pick och pack och flyttade till Norra Latin, en gammal skola i centrala Stockholm som byggts om till konferenscentrum. Även om lokalerna kanske inte var riktigt lika snofsiga som i Saltsjöbaden var bytet välkommet i och med att de flesta deltagarna tjänade väl en timme i restid per speldag.

Det som kanske mest bidrog till att sätta färg på turneringen var närvaron av en trupp sovjetiska spelare, i ursprungsversionen bestående av åtta man och sedermera återbuds-bantad till fem. Högst rankad var en av dessa, Vereslav Eingorn, som ståtade med det respektingivande talet 2560.

Han slutade emellertid inte bättre än tolv, och över huvud taget var den sovjetiska insatsen sämre än väntat. Sedan portarna i järnridån öppnades på glänt för något år sedan har en strid ström av kända och okända Sovjetspelare forsats ut till öppna turneringar i utlandet och ofta tillintetgjort allt motstånd. En tävling är förvisso ett ganska litet underlag för att lansera nya teorier, så vi kan väl säga att resultatet låg inom felmarginalen. Eller varför inte att vi är jättebra i Sverige...

Men det är klart; om en utlandsresa till en schackturnering är något som inträffar någon enstaka gång under ens livstid är det väl mera troligt att satsningen blir 110-procentig än om möjligheten ständigt ligger öppen.

För Tom Wedberg är vinsten förstas ett av hans bästa resultat, och saken görs inte sämre av att äran åtföljs av 20 000 svenska riksdaler och en stormästarinteckning. Den är hans tredje, men den första är från samma

Vereslav Eingorn (t v) var högst rankad men förlorade i sista ronden mot Jonny Hector som gjorde en bra turnering och blev näst bästa svensk med en femte plats. Foto: Hans Svedbark.

ren 1984 och alltså egentligen ett halvår för gammal. I Stockholm spekulerades det dock i att Wedberg i likhet med Harry Schüssler skulle få stormästartiteln på dispens.

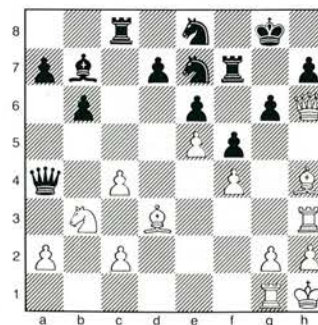
Det är segrarna som skriver historien, brukar det heta. Orden är visa, och vi skall inte glömma att turneringen ända in på upploppet såg ut att ägas av östtyske stormästaren Uwe Bönsch. Han låg hela tiden i toppen och ledde inför sista ronden med en halv poäng, när det här inträffade:

SICILIANSKT PARTI (B 33)

Tom Wedberg Sverige **Uwe Bönsch** Östtyskland

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Db6 5. Sb3 Sf6 6. Ld3 e6 7. Sc3 Lb4 8. 0-0 0-0 9. Lg5 Lxc3 10. bxc3 Se8 11. Kh1 Dc7 12. f4 f6

13. Lh4 b6 14. Dh5 Lb7 15. Tael Tf7 16. Te3 Se7 17. c4 Tc8 18. e5 f5 19. Th3 g6 20. Dh6 Dc6 21. Tg1 Da4

22. Sd2 d6 23. Sf3 Dd7 24. Lf6 Sxf6 25. exf6 Sc6 26. Sg5 Tc7 27. Sxf7 Dxf7 28. Dg5 Sb8 29. Te1 Sa6 30. The3 Lc8 31. Lxf5 Sc5 32. Ld3 Sxd3 33. cxd3 Tc5 34. Dh4 Tf5 35. d4 Txf6 36. d5 e5 37. g3 b5 38. Kg1 Df8 39. fxe5 dxe5 40. Txe5 Dc5† och svart gav samtidigt upp.

En intressant start gjorde Aleksej Sjirov som för närvarande är en av världens starkaste juniorer med IM-titel och ett elotal på 2495. I sjätte ronden hade han slagit sig fram till toppbordet varvid följande rafflande duell utspelade sig:

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 92)

Uwe Bönsch Östtyskland **Aleksej Sjirov** Sovjet

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6

Den unge Sjirov, tvåa i Lettland efter Michail Tal, väljer det Kungindiska försvaret, som är ett av exvärldsmästarens specialva-pen.

5. Le2 0-0 6. Sf3 e5 7. Le3

Till huvudvarianten leder 7. 0-0.

7. – Sa6!?

Ett intressant försök att avvika från de gängse spelsätten.

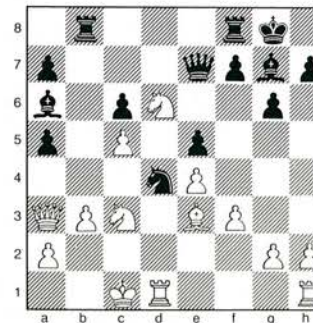
8. dxe5

Beaktande förtjänade även 8. 0-0.

8. – dxe5 9. Sd2 c6 10. c5 De7 11. Lxa6

Ett tveegat beslut. Vit får en kanon-springare på d6, men svart är tack vare sitt löparpar inte utan motchanser.

11. – bxa6 12. f3 Tb8 13. b3 a5 14. Sc4 La6 15. Sd6 Sh5 16. Dc2 Sf4 17. 0-0-0 Se6 18. Db2 Sd4 19. Da3

19. – De6!

A-bonden är indirekt garderad, ty 20. Dxa5 Txb3! 21. Lxd4 exd4 22. axb3 Dxb3 ger svart ett kraftigt angrepp.

20. Td2 Tb4 21. Tb2

På 21. Dxa5 hade följt 21. – Sxb3† 22. axb3 Dxb3 23. Da1 Tfb8 med farligt initiativ.

21. – Tfb8 22. Td1!

Vit avstår med rätta från den oklara fortsättningen 22. Dxa5 Sxb3† 23. axb3 Txb3 24. Txb3 Dxb3.

22. – a4! 23. Sxa4 Sxb3†!

Bryter upp den vita kungsställningen. På 24. axb3 följer 24. – Txb3 25. Da1 Txb2 26. Sxb2 Db3 27. Ld2 Lh6!! 28. Lxh6 Dc3† 29. Kb1 Ld3† 30. Txd3 Dxd3† 31. Kc1 Dc3† med evig schack.

24. Kc2 Le2 25. Td2!?

På det naturliga 25. Te1 följer 25. – Tc4† 26. Sc3 Sd4† 27. Kc1 (27. Lxd4 är riskabelt) Txb2 28. Kxb2 (28. Dxb2 Txc5! ger svart avgörande fördel) Ld3 29. Sxc4 Dxc4 och angreppet rullar vidare med oförminskad styrka.

Ett intressant alternativ vore däremot 25. Tdb1.

25. – Sxd2 26. Txb4 Txb4 27. Dxb4 Dxa2† 28. Sb2 Sb3!

Springaren är indirekt garderad: 29. Dxb3 Ld1†.

29. Db8† Lf8 30. Lh6 Sd4† 31. Kd2 Da5† 32. Ke3 Dc3† 33. Kf2 Se6! 34. Lxf8 Dxc5† 35. Kxe2 Sd4† 36. Kf2 Sf5† 37. Ke1 Dg1† 38. Kd2 Df2† 39. Kc3

Svart klarar sig briljant även efter 39. Kc1 De3† 40. Kb1 De1† 41. Ka2 Da5† 42. Kb3 Sd4† 43. Kc4 Da2† 44. Kc3 Da3† 45. Kd2 Da5† eller 44. Kc5 Da3† 45. Db4 Sb3† 46. Kc4 Sa5†, i båda fallen med evig schack.

39. – De1† 40. Kb3 Sd4† 41. Ka2 remi.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

En annan stark spelare ur det unga gardet var Jugoslaviens stora löfte, 21-åriga Ivan Sokolov, som gästade Rilton redan för två år sedan. Den här gången hörde han till klungan närmast bakom vinnande Wedberg. Thomas Ernst har kommenterat två kampmättade partier, från femte resp fjärde rondan som bär hans signatur:

DAMBONDESPEL (A 46)

Ivo Nei Ivan Sokolov
Sovjet Jugoslavien

1. d4 Sf6 2. Lg5 e6 3. Sd2

Sovjetiske (estniska) IM Nei, f d medhjälpare till framtidne stormästaren Paul Keres, spelade ett solitt positionsspel under turneringen och var mycket svårslagen.

3. — Le7 4. e3 b6 5. Sgf3 Lb7 6. Ld3 d6 7. c3 Sbd7 8. De2 a6 9. Td1 h6 10. Lxf6 Lxf6 11. 0-0 g6 12. Tfe1 0-0 13. e4!

Signalen till avancemang i centrum.

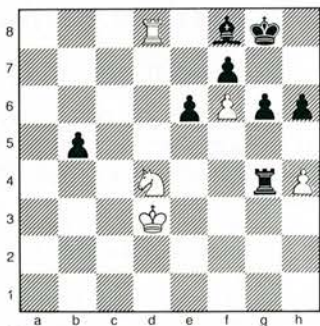
13. — Lg7 14. e5 De7 15. Le4 Lxe4 16. Dxe4 d5 17. Dd3 Tfd8 18. c4 dxc4 19. Sxc4 Tac8 20. De2 a5 21. b3 Sf8 22. De4 Db4 23. h4 a4 24. Dc2 axb3 25. Dxb3 Dxb3 26. axb3 Ta8

Svart står minimalt bättre i slutspelet, men fördelen räcker inte till vinst mot vits energiska försvar.

27. Ta1 Sd7 28. Tec1 Txa1 29. Txa1 b5 30. Se3 c5 31. Td1 Ta8 32. dxc5 Sxc5 33. b4 Se4 34. Td4 Ta1† 35. Kh2 Sxf2 36. Kg3 Ta2 37. Td8† Lf8 38. Sd4 Se4† 39. Kf4 Sc3

Den svarta springaren har äntligen funnit en stödjepunkt i centrum...

40. Sg4 Sd5† 41. Ke4 Tg2 42. Sf6† Kg7 42. Se8† Kh7 44. Sf6† Sxf6† 45. exf6 Tg4† 46. Kd3 Lxb4 47. Td7 Kg8 48. Td8† Lf8.

49. Sc6!

...men även vit visar sig på styva linan. Svart kan inte undvika pjäsförlust.

49. — Tf4 50. Se7† Kh7 51. Txf8 Txf6 52. Tb8 h5 53. Ke3 Tf1 54. Sc6 Tf5 55. Sd4 Te5† 56. Kd3 g5 57. hxg5 Tg5 58. Sxb5 Tg3† 59. Ke2 Tb3 60. Tb7 Kg6 61. Kf2 Kg5

Här avbröts partiet. Under en gemensam analys hemma hos Lars Degerman på nyårsafton trodde sig Sokolov ha vissa vinstchanser, men Nei försvarade sig säkert.

62. Sd6 Txb7 63. Sxb7 e5 64. Sd6 f5 65. Sc4 e4 66. Se3 h4 67. Sf1 Kg4 68. Se3† Kf4 69. Sf1 Ke5 70. Ke3 f4† 71. Ke2 Ke6 72. Kf2 Kf7 73. Ke2 Kg6 74. Kf2 Kh6 75. Kg2 Kg5 76. Kf2 Kg4 77. Sh2† Kh3 78. Sf1 Kg4 79. Sh2† Kf5 80. Ke2 Ke5 81. Sf1 Kd4 82. Sh2 h3 83. Sf1 f3† 84. Kd2 remi.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 61)

Ivan Sokolov Aleksander Kotjijev
Jugoslavien Sovjet

1. d4 Sf6 2. c4 d6 3. Sf3 g6 4. Sc3 Lg7 5. Lg5 c6 6. e4 h6 7. Lh4 g5 8. Lg3 Sh5!

En stark manöver. Försvagningen av bondeställningen kompenseras av den goda löparen på g7.

9. Dd2 Sd7 10. Le2 a6 11. 0-0 Sxg3 12. hxg3 0-0 13. Tad1 e6 14. Se1 b5 15. f4 c5 16. Sc2 cxd4 17. Sxd4 b4 18. Sa4 gxf4 19. gxf4 Lb7 20. Lf3

Beaktande förtjänade även 20. Dxb4.

Vällingby-Viktorian

Sedan ett antal år spelas snabbchackturneringen Vällingby-Viktorian i anslutning till Rilton Cup, alltid med 12 ronder 20-minuterspartier med tidshandikapp. I år startade 108 spelare och namnkunniga mästare från Rilton bidrog till att hålla liv i traditionen — i den första turneringen i anslutning till Junior-VM 1969 deltog både Ulf Andersson och Anatolij Karpov!

Resultat: 1) Ivan Sokolov 10½, 2) Jonny Hector 9½, 3) Michail Krasenkov 9, 4) Uwe Bönsch 9, 5) Aleksander Kotjijev 8½, 6) Stellan Brynell 8½, 7) Jan Johansson 8½, 8) Lars Karlsson 8½, 9) Tom Wedberg 8½, 10) Stefan Solbrand 8, 11) Vereslav Eingorn 8, 12) Wolfgang Uhlmann 8 osv.

20. — Da5 21. b3 Sc5 22. Sxc5 dxc5 23. Se2 Tad8 24. De3!?

Vit offerar en bonde för att kunna mura in löparen på g7.

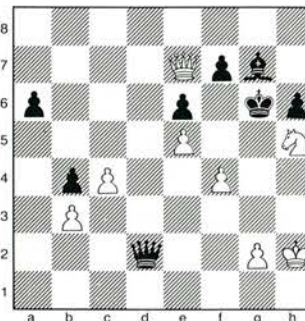
24. — Dxa2 25. e5 Lxf3 26. Dxf3 Td2 27. Sg3 Tfd8 28. Txd2 Dxd2 29. Dg4 Dd3 30. Tf3 Dg6 31. Dh3 Td1† 32. Kh2 Db1 33. Dh4 Kh7 34. De7 Dg6 35. Dxc5 Dc2!

Hotar 36. — Td2.

36. Sh5 Db1 37. Sg3 Dc2 38. Tf2

Om nu 38. — Dxb3 så 39. f5 med farligt angrepp.

38. — Td2 39. Txd2 Dxd2 40. Sh5 Kg6 41. De7

41. — Df2!

Ett utmärkt försvarsdrag.

42. c5 Lxe5 43. fxe5 Kxh5 44. Df6 Dxc5 45. Dxf7† Kg4 46. Dxe6† Kf4 47. Dxb6†

En annan och måhända bättre plan var 47. Df6† följt av 48. e6.

47. — Kxe5 48. Dxa6 Kd4! 49. Da1† Dc3 50. Dd1† Ke3 51. Dd5 Dh8† 52. Kg3 Dg7† 53. Kh4 Dh6† 54. Dh5 Df6†!

Exakt beräknat. Dambytet 55. Dg5† för blott till remi.

55. Kh3 De6† 56. Kh2 Kd2 57. Df3 Kc2 58. g4 Dxb3! 59. Dxb3† Kxb3 60. g5 Kc2 61. g6 b3 62. g7 b2 63. g8D b1D 64. Dg6† Kc1 65. Dxb1† Kxb1 66. remi.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

I år ordnades ingen festival i Malmö, men det glunkas om att tävlingen ska återkomma under sommaren. Om det blir så är Sveriges schackspelare att gratulera, eftersom vi på hemmaplan i så fall får ett extra speltillfälle. I frånvaro av direkt konkurrens under nyåret hade nu i stort sett hela Sverigeeliten samlats i Pelarsalen på Norra Latin.

Stormästarskrået företrädde av Lars

Karlsson och Harry Schüssler, som tog respektabla 6 poäng men ändå inte lyckades få tättkontakt av tredje graden. I det följande får vi dock se en stormästare i nednötningstagen:

OREGELBUNDET (A 10)

Harry Schüssler Thomas Welin
Limhamns SK Södra/SASS

1. Sf3 g6 2. e4 Lg7 3. Sc3 Sf6 4. e4!?

Ett listigt sätt att undvika Grünfeldindiskt.

4. — e5

Svart vill inte spela Kungsindiskt. Textdraget leder till forcerad slagväxling i centrum.

5. Sxe5 Sxe4 6. Sxe4 Lxe5 7. d4 Lg7 8. Lg5 f6 9. Le3 0-0 10. Dd2 d5 11. Sc3 c6 12. cxd5 cxd5 13. Ld3 Sc6 14. Se2 Le6 15. h4!

Vit utnyttjar energiskt svarts försvagade kungsställning till en bondestorm.

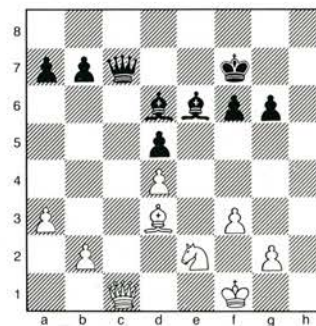
15. — Dd7 16. h5 Lf5 17. hxg6 hxg6 18. Lb5 Kf7!

Ett utmärkt försvarsdrag.

19. f3 Th8 20. Kf2 Tac8 21. Sf4 Dd6 22. La4 Sb4 23. Txb8 Lxb8 24. a3 Sc2 25. Te1 Sxe3 26. Dxe3 Txc1 27. Dxc1 Lg7 28. Se2 Lf8?

Efter 28. — Le6! följt av 29. — f5 står svart knappast sämre.

29. Lb3 Le6 30. Lc2 Db6 31. Ld3 Ld6 32. Kf1 Dc7

33. Dh6!

Avgörande.

33. — f5 34. g4 Lf8 35. Dh7† Lg7 36. gxf5 gxf5 37. Lxf5 Lxf5 38. Dxf5† Ke8 39. Dxd5 Dh2 40. Dxb7 uppgivet.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

De senaste två åren har göteborgaren Rickard Winsnes blivit bäste svensk i Rilton.

Riktigt så bra gick det inte i år även om slutpoängen 5½ rakt inte är något att skämmas för. Han lyckades dessutom utsätta en av de sovjetiska stormästarna för en skalptagning i den högre skolan:

SPANSKT PARTI (C 80)

Rikard Winsnes Michael Krasenkov
Sverige Sovjet

1. e4 e5

I de två Informator som jag hade med mig till Stockholm (46 och 47) hade jag bara hittat partier i Svesjnikov-varianten med Krasenkov som svart. Därmed var mina förberedelser redan här ur spel.

2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 Sxe4

Den öppna varianten i Spanskt har numera ett mycket gott rykte. Det hade den inte 1981, då Karpov gjorde mos av Kortchnoi i VM-matchen i Merano.

6. d4 b5 7. Lb3 d5 8. dxe5 Le6

Här har vit ett flertal drag att välja mellan. 9. c3 och 9. Sbd2 är populärast. Inte ens spanskspecialisterna Ernst och Hellers har funnit något riktigt bra motgift och har nyligen själva börjat spela varianten som svart.

9. Le3

Ett drag som bl a undviker varianterna med Lc5 och Sxf2, vilka dock nu verkar ha fått en liten knäck i och med partiet Short - Popović, 1987 (Inf 44/409). En annan fördel med 9. Le3 är att stigarna inte är lika upp-trampade som efter 9. c3 och 9. Sbd2, där nyheter sällan förekommer före tjugonde draget.

9. - Sc5

Huvudalternativet är 9. - Le7, varefter vit fortsätter med 10. c3 och utvecklar sig lugnt med Lc2, Sbd2, Te1 osv. Ett exempel från Informator 47: 10. c3 Dd7 11. Sbd2 Td8 12. h3 Sxd2 13. Dxd2 Sa5 14. Lg5 c5 15. Tfe1 Sc6 16. Tad1 h6 17. Lxe7 Dxe7 18. Lc2 0-0 19. Dd3 g6 20. De2 Kg7 21. a3 och vit hade en liten fördel i partiet Short - Ljubojević, 1989.

Dåligt är 9. - Lc5 på grund av 10. Dd3!, t ex 10. - Lxe3 11. Dxe3 f5 12. exf6 Dxf6 13. c4! bxc4 14. La4 Ld7 15. Sc3 Dh6 16. Dxb6 gxb6 17. Sxd5 0-0-0 18. Lxc6 Lxc6 19. Se7† Kb7 20. Sxc6 Kxc6 21. Se5† uppgivet (Nunn - Karl, 1984).

10. Sc3!? Sxb3 11. cxb3!

Ett drag som Per Larsson föreslog långt

innan det dök upp i Informator. Idén är att vit ska få ett tryck längs c- och d-linjerna.

11. - Le7

Vit får klar fördel efter 11. - Sa5 12. a3! c5 13. Lxe5! Lxc5 14. b4 Lxb4 15. axb4 Sc6 16. Sd4!. Informators förslag 11. - Sb8 verkar tillgjort efter t ex 12. Lg5.

12. Tc1 Dd7 13. Dd2

I partiet Smagin - Michaltjisjin, 1989 (Inf 47/417) spelades i stället 13. Se2. Det följde 13. - Tc8 14. Sf4 0-0 15. Lc5 Tfd8 16. Lxe7 Sxe7 17. Dd4 Lg4 18. Se1 c5! med ungefär lika spel.

13. - 0-0 14. Tfd1 Tad8 15. Lg5

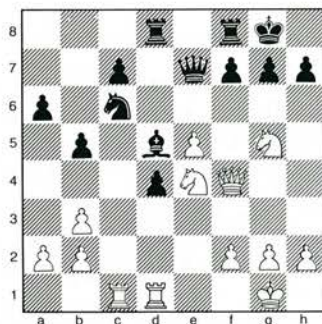
Ett tematiskt drag i öppet Spanskt. Vit vill byta bort svarts starka svartfältslöpare varefter hålet på c5 skall bli mera kännbart. Redan här gör svart fel. Han bör spela 15. - f6 direkt eller eventuellt byta på g5 först. Efter 15. - f6 16. exf6 Lxf6 17. Lxf6 Txf6 18. Sd4 Sa5 står svart OK.

15. - d4? 16. Se4

Med ens blir befrielsesdraget f6 ospelbart. Krasenkov hade lagt en del av sin energi på varianterna efter 16. Lxe7 Dxe7 17. Sxb5 axb5 18. Txc6 Ld5.

16. - Ld5 17. Df4! Lxg5 18. Sfxg5 De7

Efter 18. - Sxe5 19. Dxe5 f6 20. Dxd4 fxd4 21. Sxg5 har svart inte tillräcklig kompensatio för bonden.

19. Txc6!

Springaren måste först bort så att svart inte får tillgång till fältet e5.

19. - Lxc6 20. Sf6†! gxf6

Efter 20. - Kh8 21. Sfxh7 och 22. Dh4 har vit t o m en bonde för den offrade kvaliteten.

21. Sxh7!!

Det svåra draget, tillika kombinationens verkliga poäng. Relativt bäst är nu 21. -

fxe5 22. Sf6† Dxf6 23. Dxf6 Td6 24. Dxe7 Te8, men vit stoppar lätt d-bonden och har dessutom ett reservkapital i form av h-bonden.

21. - Kxh7 22. Dh4† Kg7 23. Dg4† Kh8 24. Td3

Inga remischacker här inte!

24. - Le4 25. Th3† Lh7 26. Df5 uppgivet.

(Kommentarer: Rikard Winsnes)

I och med denna partikavalkad börjar det bli dags att titta på slutställningen, men först några tankar kring startfältet:

□ Årets tävling bjöd på ett mycket fint startfält och därät gläds väl alla. Nedanför de topprankade stormästarna innehöll turneringen emellertid få utlänningar. De svenskar som aspirerade på IM-inteckningar - Per Larsson och Robert Åström gjorde mycket fina insatser även om de föll tillbaka i de två sista ronderna - hade fått problem med att fylla kvoten på tre utländska motståndare.

Man kan (kanske) förstå att schackspelare på kontinenten drar sig för att resa till det avlägsna, exotiska och dyra Stockholm, men var fanns nordborna? Sammanlagt deltog fem (5), varav två islänningar boende i Sverige. Detta är en nöd för arrangörerna att bearbeta till nästa år.

□ De elolösa spelare som fick plats i elitgruppen var färre och en aning svagare än tidigare. Detta är sagt som en iakttagelse och inte som kritik; Riltonarrangörerna ligger ju själva till stor del bakom att ett flertal svenska spelare genom åren har kunnat skaffa sig internationell ranking.

Bland de orankade gjorde 13-årige Patrik Lyrberg en intressant start. Han började med att vinna mot isländske IM Sævar Bjarnason och även om det i fortsättningen blev knalt med poängen var han bra med i partierna och visade än en gång att han är ett framtidslofte.

Däremot har jag mycket svårt att förstå varför arrangörerna utropade Patrik till "blivande stormästare" i högtalarna! Så uppskrivade förväntningar kan göra det svårare att glädjas över andra framgångar, som kommer att framstå som mindre än de är. Och vem har rätt att ställa så höga krav på en spelare som bara nått och jämt nått upp i tonåren? Sådana målsättningar måste få komma inifrån...

- Har vi inte fått se för litet av slutsegraren? anar jag nu läsaren knorra. Jo, kanske det. Här är Wedbergs parti från rond 2:

NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 39)

Tom Wedberg Ingemar Kristiansson
Wasa SK Farsta SK

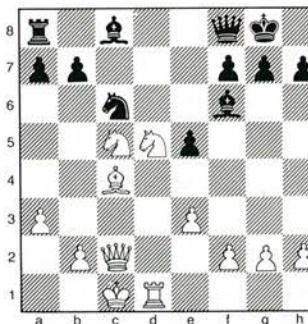
1. c4 Sf6 2. Sc3 e6 3. d4 Lb4 4. Dc2 e5 5. dxc5 0-0 6. a3 Lxc5 7. Lf4 Sc6 8. e3 Da5 9. Sf3 d5 10. 0-0-0!

Känt sedan tredje matchpartiet Speelman - Short 1988. I det följde 10. - Le7, men vit vann efter 27 drag.

10. - Td8 11. Sd2 dxc4 12. Lxc4 e5 13. Lg5 Le7 14. Sb3!

Vits överlägsenhet på d-linjen gör sig raskt gällande.

14. - Db6 15. Lxf6 Txd1† 16. Txd1 Lxf6 17. Sd5 Dd8 18. Sc5 Df8

19. Sd7! Lxd7 20. Sxf6† gxf6 21. Txd7

Löparen och tornet samarbetar fint och svart måste skyndsamt gardera den ömma punkten f7.

21. - Sd8 22. Ld5 De8 23. Df5 Kg7 24. g4

Tiden är mogen för en bondestorm.

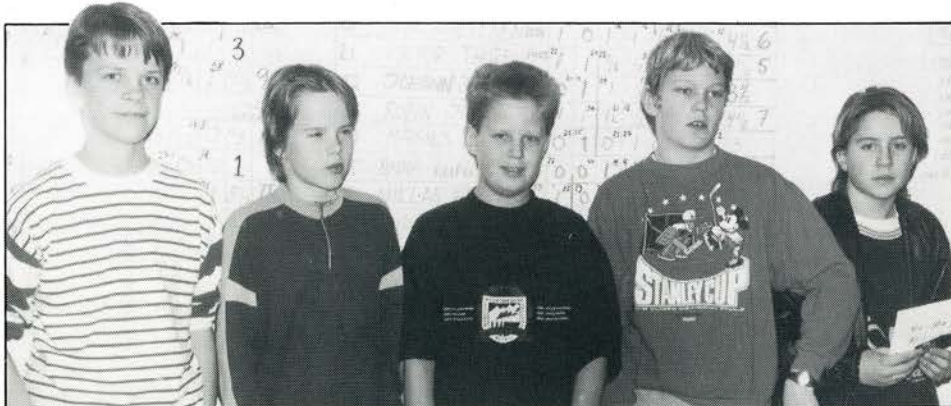
24. - h6 25. h4 Tc8† 26. Kb1 Dg8 27. Le4 uppgivet.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

Så, äntligen, slutställningen:

1) Tom Wedberg 7 (av 9), 2) Aleksej Sjirov, Sovjet 6½, 3) Uwe Bönsch, Östtyskland 6½, 4) Ivan Sokolov, Jugoslavien 6½, 5) Jonny Hector 6½, 6) Wolfgang Uhlmann, Östtyskland 6, 7) Lars Karlsson 6, 8) Aleksander Kotjijev, Sovjet 6, 9) Thomas Ernst 6, 10) Harry Schüssler 6, 11) Michail Krasenkov, Sovjet 6 (62 delt).

Nämnas kan också att Uwe Bönsch i alla

Kadettpristagarna fr v Johan Persson, Rasmus Holving, Per Wallin (etta), Daniel Lundin och Viktor Thorell. Foto: Hans Svedbark.

fall fick lite plåster på såren (i förväg) när han vann den blitxtturnering över 11 x 2 ronder som anordnades på nyårsdagen.

Allmängruppen: 1) Mats Dysing, SS Delectus 7½ (av 9), 2) Tomas Denecke, Solna SS 7, 3) Jörgen Dalmau, Solna SS 7, 4) Johan Sittenfeld, SS Delectus 7, 5) Dan Takle,

De fyra främsta i allmängruppen, fr v Johan Sittenfeld (fyra), Jörgen Dalmau (trea), Tomas Denecke (två) och Mats Dysing (etta). Foto: Hans Svedbark.

Norge 6½, 6) Stefan Solbrand, SK Rockaden 6½, 7) Bengt Wahlund, Wasa SK 6½, 8) Mikael Jonsson, SK Rockaden 6½, 9) Patrick Duncan, Solna SS 6½, 10) Michael Rygaard, Täby SK 6½ (100 delt).

Kadettgruppen (födda 1975-): 1) Per Wallin, SK Rockaden 5½ (av 7), 2) Rasmus Holving, SK Rockaden 5½, 3) Daniel Lundin, SK Rockaden 5½, 4) Johan Persson, SK Rockaden 4½, 5) Viktor Thorell, S-27 Hägersten 4½, 6) Emil Salvesen, Kristallens SK 4½, 7) Robin Johansson, S-27 Hägersten 4½, 8) Andreas Strobl, Bollmora SK 4½, 9) Björn Fröberg, SK Rockaden 4½, 10) Anders Tidblad, Täby SK 4½ (30 delt).

Mats Eriksson

SOLLENTUNA SK inbjuder till Påskturneringen "Vikingaträffen"

7-12 april 1990

Öppen mästartklassgrupp, 7 ronder Monrad, samt sanktionerad turnering i klass I, II och III, som spelas i 8-mannagrupper enligt Bergers system. "Allsvensk" dragserie.

Spellokal: Folkets Hus, Rotebro, invid Rotebro pendeltågsstation på linjen Stockholm-Märsta (Uppsala).

Priser: I mästartklassgruppen 1:a pris 3 000:- och övriga priser tillsammans 2 000:- vid 20 deltagare. I övriga grupper: 300:-/250:-/200:-.

Anmälan per postgiro: Senast 20 mars 1990 genom insättning av startavgiften 150:- på SSK tävlingskonto, postgiro 62 93 28-6. Ange klubbmedlemsnummer, spelklass och rating på talongen.

Personlig inställelse: I spelokalerna senast kl 13.15 första speldagen 7 april 1990.

Upplysningar:
Lars Carlson, tel 08-754 23 41.

NYA ELO-LISTAN

□ FIDE:s nya elo-lista, som gäller från den 1 januari, omfattar 132 svenskar (127 herrar och fem damer). Det är en ökning under 1989 med 14 namn. Här är de främsta:

1. Ulf Andersson	g 2630 (- 5)
2. Ferdinand Hellers	g 2525 (-35)
3. Lars Karlsson	g 2520 (+10)
4. Richard Wessman	2505 (+155!)
5. Harry Schüssler	g 2490 (-50)
6. Tom Wedberg	m 2485 (-30)
7. Pia Cramling	m 2470 (-10)
8. Jonny Hector	m 2465 (-35)
Jan Johansson	f 2465 (+75)
10. Dan Cramling	m 2445 (+20)
Axel Ornstein	m 2445 (-15)
12. Thomas Ernst	m 2440 (+15)
13. Ralf Åkesson	m 2435 (-10)
14. Stellan Brynell	m 2430 (-55)
15. Christer Bergström	m 2425 (+ 5)
Michael Wiedenkeller	m 2425 (-15)
17. Lars-Åke Schneider	m 2415 (- 5)
18. Roland Ekström	m 2405 (-40)
Bengt Svensson	f 2405 (-)
20. Björn Ahlander	f 2400 (-15)
21. Nils-Gustaf Renman	m 2395 (-15)
22. Thomas Welin	m 2390 (-10)
23. Lars Degerman	f 2385 (-)
Rikard Winsnes	2385 (-)
25. Christer Niklasson	m 2375 (-)
26. Ingvar Andreasson	2370 (- 5)
Robert Bator	m 2370 (- 5)
28. Ove Kinnmark	2365 (-)
Bengt Lindberg	f 2365 (-)
Mats Sjöberg	f 2365 (-)
31. Robert Callergård	2360 (-30)
Jaen Eslon	m 2360 (+10)
Bengt Hammar	f 2360 (-)
Ingemar Kristiansson	2360 (-)
35. Christer Hartman	m 2355 (-)
36. Caspar Carleson	f 2345 (-10)
Johan Ingbrandt	f 2345 (-15)
38. Niclas Hjelm	2340 (+25)
Konstanty Kaiszauri	m 2340 (-)
40. Thomas Engqvist	f 2335 (+35)
41. Björn Andersson	f 2330 (-)
Gösta Svenn	f 2330 (-)

43. Mats Andersson	2325 (-)
Carl-Magnus Björk	f 2325 (-)
Slavko Cicak	2325 (-)
Franko Lukez	f 2325 (- 5)
Lars-Erik Pettersson	f 2325 (-)
Pontus Sjö Dahl	2325 (+45)
49. Paul Liechtenstein	2320 (-)
Kurt Setterqvist	f 2320 (+ 5)
51. Robert Åström	2315 (+30)
Peder Berkell	f 2315 (- 5)
Gunnar Johansson	2315 (-)
Hans Jonsson	2315 (-)
55. Mats Carlson	f 2310 (-)
Peter Ekelund	2310 (-)
Per Larsson	f 2310 (-)
Lennart Liljedahl	2310 (-)
Emmanuel Rayner	2310 (-)

Damer

1. Pia Cramling	g 2470 (-10)
2. Borislava Borisova	m 2170 (-10)
3. Jolanta Dahlin	f 2140 (-)
4. Anna Benér	2075 (-10)
5. Anneli Dalmau	2045 (-)

VÄRLDSTOPPEN

1. G Kasparov, Sovjet	2800 (+25)
2. A Karpov, Sovjet	2730 (-25)
3. J Timman, Holland	2680 (+45)
4. V Ivantjuk, Sovjet	2665 (+ 5)
5. M Gurevitj, Sovjet	2645 (+ 5)
V Salov, Sovjet	2645 (-)
7. A Beljavskij, Sovjet	2640 (+20)
8. N Short, England	2635 (-25)
9. U Andersson, Sverige	2630 (- 5)
10. V Kortchnoi, Schweiz	2625 (-30)
L Ljubojević,	
Jugoslavien	2625 (-10)

Damer

1. J Polgár, Ungern	2550 (- 5)
2. Z Polgár, Ungern	2500 (-20)
3. N Ioseliani, Sovjet	2475 (+ 5)
4. M Tjiburdanidze,	
Sovjet	2470 (-25)
P Cramling, Sverige	2470 (-10)

DUBBELSEGER FÖR WASA ÅTERSTÄLLDE ORDNINGEN

Lunds ASK i serieledning efter tre omgångar av Elitserien! Det var länge sedan 70-talets suveräner (åtta SM-slutspel, fem SM-guld) återfanns i den positionen.

Fröjden varade inte länge. I fjärde omgången fick lundensarna stryk med 6½-1½ i bortamatchen mot SK Rockaden och samtidigt håvade Wasa SK – som fått sin match mot SS Allians uppskjuten på grund av Europacupspel – in fyra poäng genom att besegra båda östgötalagen.

Därmed var ordningen återställd. Hellers & Co kunde gå till julvila med 8 poäng av 8 möjliga samt serieledning med hela tre poäng.

Allsvenskan

Dock, i fjärde omgången stretade Schack 08 emot riktigt bra och ledde med 3½-2½. Kanske en nyttig påminnelse om att även Wasa består enbart av dödliga . . .

De stora siffrorna i matchen Rockaden-LASK illustrerar ett fenomen som kan studeras på många håll. LASK hemma och LASK borta är två olika lag med betydande skillnad i slagkraft. Då drygt halva serien avverkats har skåningarna använt fler spelare än någon annan klubb: 17 mot endast 9 för SK Kamraterna och Schack 08 samt 10 för Wasa och Södra/SASS.

Rockaden, som allmänt tippades bli Wasas värste konkurrent, spelade vid sitt besök i Norrköping i tredje omgången sin tredje oavgjorda. Den matchen kunde ha slutat illa för stockholmarna: Nils-Gustaf Renman kom tre kvart för sent sedan han uttrötad försovit sig i väntan på tillökning i familjen och förlorade snabbt. Ett parti avgjordes på tid till förmån för Rockaden.

I fjärde ronden noterades bl a att Kamraterna vann en jämn och hård kamp mot Upsala ASS sedan man åstadkommit 4-0 på de fyra främsta borden.

Av de 89 spelare som hittills har deltagit i

Elitserien skiljer sig fyra från mängden. Axel Ornstein, Södra/SASS, Mats Sjöberg, SK Rockaden och Teodor Hellborg, Wasa SK har vardera tagit 3½/4 medan Thomas Welin, Södra/SASS har spelat tre partier och vunnit samtliga.

Toppstriden är som antytt inte särskilt spännande. Den viktigaste frågan är inte vem som ska vinna utan hur stor segern ska bli. Det är inte mycket bättre i de båda division I-serierna. I den norra är Solna SS i suverän ledning och i den södra har Limhamns SK och SS Manhem lagt fyra poäng mellan sig och de närmaste konkurrenterna.

Det enda som ännu verkar ovisst är vilket lag som ska följa Solna till Elitserien. I skrivande stund finns tre kandidater: SS Luleå, SK Passanten samt, en smula överraskande, Skara SS.

Hälften av de fyra division II-serierna toppas av andralag. Rockaden II och Lunds ASK II ligger just nu bra till för avancemang.

Seriesystemets jämnaste serie är division III:5. Efter fyra ronder är fem av de åtta lagen med i toppen som ser ut så här: Fin-spåns SK 6 (20½), Västerviks ASK 6 (20), SA Fenix, Borås 20 (19), Jönköpings SS 6 (18½), SS Allians II 6 (16½). Upplagt således för en sällsynt rafflande slutstrid!

Mest överlägsna lag är Nyköpings ASK som i div IV:7 redovisar fyra segrar samt 26½ partipoäng. Matchresultaten är värda att återge: Nyköpings ASK-Ervalla SS 5½-2½, Nyköpings ASK-Västerås ÖSK IV 8-0(!), Riddarhyttans SK-Nyköpings ASK 0-8 (!), Nyköpings ASK-KH-Alliansen II 5-3.

■ RESULTAT

Elitserien: Södra/SASS-SK Kamraterna 4½-3½, SS Alliansen-Wasa SK 1½-6½, Schack 08-SK Rockaden 4-4, Lunds ASK-Upsala ASS 5-3.

Rond 4: Wasa SK-Schack 08 4½-3½, Södra/SASS-SS Allians 5½-2½, SK Rockaden-Lunds ASK 6½-1½, SK Kamraterna-Upsala ASS 4½-3½.

Ställningen: Wasa SK 8 (21), SK Rockaden 5 (18½), Södra/SASS 5 (17), SK Kamraterna 4 (16½), Lunds ASK 4 (14), Upsala ASS 3 (15½), Schack 08 2 (14½), SS Allians 1 (11).

Div I norra: SK Passanten-Solna SS 3-5, Linköpings ASS-SK Rockaden, Umeå 4-4, KH-Alliansen-SS Luleå 3-5, Skara SS-Örebro SS 4½-3½. Rond 6: Solna SS-SS Luleå 4½-3½.

Rond 4: SK Rockaden, Umeå-KH-Alliansen 4½-3½, SK Passanten-Linköpings ASS 4½-3½, SS Luleå-Skara 5-3, Solna SS-Örebro SS 7-1.

Ställningen: Solna SS 10 (29½), SS Luleå 6 (20½), SK Passanten 6 (19½), Skara SS 4 (13), Örebro SS 3 (14½), SK Rockaden, Umeå 3 (12½), Linköpings ASS 2 (14½), KH-Alliansen 0 (12).

Div I södra: Eksjö SK-Markaryds SK 2½-5½, Malmö SS-SS Manhem I 3-5, Kirsebergs SK-Limhamns SK 1½-6½, SS Manhem II-Åstorps SS 6½-1½.

Rond 4: SS Manhem I-Kirsebergs SK 4½-3½, Eksjö SK-Malmö SS 2½-5½, Limhamns SK-SS Manhem II 6½-1½, Markaryds SK-Åstorps SS 3-5.

Ställningen: Limhamns SK 8 (25½), SS Manhem I 20½ (8), Malmö SS 4 (16½), SS Manhem II 4 (15), Åstorps SS 4 (14½), Markaryds SK 2 (13½), Kirsebergs SK 2 (13), Eksjö SK 0 (9½).

Div II norra: Farsta SK-Sandvikens SK 6½-1½, SS Delectus-Malungs SK 3-5, Akademiska SK-SK Rockaden II 2-6, Sundsvalls SK-Upsala ASS II 3½-4½.

Rond 4: Malungs SK-Akademiska SK 3-5, Farsta SK-SS Delectus 5-3, SK Rockaden II-Sundsvalls SK 7-1, Sandvikens SK-Upsala ASS II 5-3.

Ställningen: SK Rockaden II 8 (23), Farsta SK 6 (20½), Akademiska SK 6 (18), Upsala ASS II 4 (15½), Sandvikens SK 4 (15), Malungs SK 4 (14½), SS Delectus 0 (13), Sundsvalls SK 0 (8½).

Div II västra: Tibro SK-Majornas SS 5-3, Linköpings ASS II-AK-77 2-6, Lundby SS-Nässjö SK 5½-2½, SS Manhem III-Växjö SK 5-3.

Rond 4: AK-77-Lundby SS 5½-2½, Tibro SK-Linköpings ASS II 1-7, Nässjö SK-SS Manhem III 3½-4½, Majornas SS-Växjö SK 5½-2½.

Ställningen: AK-77 och Lundby SS 6 (21½), Majornas SS 6 (19), Linköpings ASS II 4 (15), SS Manhem III 4 (14), Nässjö SK 2 (15½), Växjö SK 2 (12½), Tibro SK 2 (9).

Div II östra: Eskilstuna SK-Hässelby SK 5-3, Västerås ÖSK-Wasa SK II 4-4, Schack 08 II-Linde SK 4-4, Vällingby SS-Strängnäs SS 6-2.

Rond 4: Wasa SK II-Schack 08 II 8-0, Eskilstuna SK-Västerås ÖSK 3½-4½, Linde SK-Vällingby SS 3-5, Hässelby SK-Strängnäs SS 1½-6½.

Ställningen: Vällingby SS 7 (22), Västerås ÖSK 7 (21), Wasa SK II 6 (20½), Eskilstuna SK 5 (18), Strängnäs SS 4 (15), Schack 08 II 2 (11), Linde SK 1 (11½), Hässelby SK 0 (9).

Div II södra: Lunds SK-Eslövs SK 4-4, Limhamns SK II-Kristianstads SK 4½-3½, Lunds ASK III-Malmö AS 4½-3½, Lunds ASK II-Helsingborgs SS 6-2.

Rond 4: Kristianstads SK-Lunds ASK III 4-4, Lunds SK-Limhamns SK II 2-6, Malmö AS-Lunds ASK II 3-5, Eslövs SK-Helsingborgs SS 2½-5½.

Ställningen: Lunds ASK II 7 (20½), Limhamns SK II 6 (17½), Malmö AS 4 (18), Kristianstads SK och Helsingborgs SS 4 (16), Lunds ASK III 3 (13), Eslövs SK 2 (14), Lunds SK 2 (13).

Partiavdelningen är den här gången koncentrerad till en enda match, nämligen andra rondens Elitserieduell SK Rockaden-SS Allians. Bo Aurell har studerat och kommenterat ett knippe partier, som sammantaget ger en ganska god bild av den högsta serien säsongen 1989/90:

FRANSKT PARTI (C 14)

Bengt Hammar SS Allians
Michael Wiedenkeller SK Rockaden

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 Le7 5. e5 Sfd7 6. Lxe7 Dxe7 7. f4 0-0 8. Sf3 c5 9. dxc5 Dxc5

Ett annat och möjligen bättre spelsätt är 9. - Sc6 för att sedan omedelbart angripa vits centrum med 10. - f6.

10. Dd2 Sc6 11. 0-0-0 Sb6 12. Sd4 Sa5 13. Sb3 Sxb3† 14. cxb3 Ld7 15. Kb1 f6 16. Ld3
Svarts välförsvarede fribonde på d-linjen

borde vara en god tillgång vid ett eventuellt slutspel. Vit har en aning bättre terräng och hans löpare är bättre placerad. Chanserna är nog tämligen lika.

16. – fxe5 17. fxe5 d4

Kanske ett sätt att söka få löparen i spel. På c6 skulle den nog stå bra.

18. Se2 Dxe5 19. Sxd4 Kh8

Därmed hotar svart att slå springaren (19. – Dxd4? 20. Lxh7+ osv).

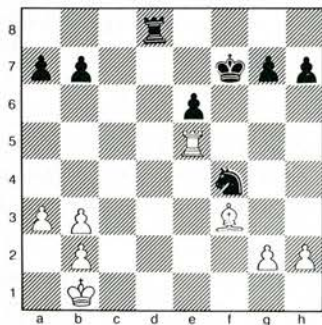
20. Sf3 Df4 21. The1

Fördelen av svarts fribonde är minimal, eftersom vit har möjlighet att utsätta den för kraftigt angrepp.

21. – Sd5 22. Se5 Dxd2 23. Txd2 Le8 24. Le4 Td8 25. Td3 Kg8 26. Lf3 Tf6 27. a3 Kf8

Efter generalavbyte av figurerna skulle svarts kung komma till sin rätt och svart ha fördel. Förutsatt att vit inte samtidigt nafsar åt sig någon bonde!

28. Td4 Lf7 29. Sxf7 Kxf7 30. Te5 Tf4 31. Txf4 Sxf4

32. Ta5!

I stället för att slå b-bonden (på 32. Lxb7 hade följt 32. – Tb8 33. Tb5 Sxg2) hotar vit även a-bonden. Svart kan, om han vill, nu rädda b-bonden, men han föredrar att gå till angrepp på andra raden.

32. – Td2 33. Txa7 Sd3 34. Txb7+ Kf6 35. a4 Txb2+ 36. Ka1 Tc2 37. Tb6

Detta drag avser dels att motverka ett eventuellt Sc5, dels att angripa bonden på e6 eller försvåra dess framryckning.

37. – Ke5 38. a5 Tc1+ 39. Ka2 Tc2+ 40. Ka3 Tc1 41. b4 Kf5 42. Td6 Sf4 43. Kb2 Tc7 44. g3

Sg6 45. b5 Se5 46. Le2 Sc4+ 47. Lxc4 Txc4 48. Td3 uppgivet.

Med tornet bakom de förbundna fribönderna finns det inget för svart att göra.

VOLGAGAMBIT (A 58)

Carl-Magnus Björk
SK Rockaden

Gert Svensson
SS Allians

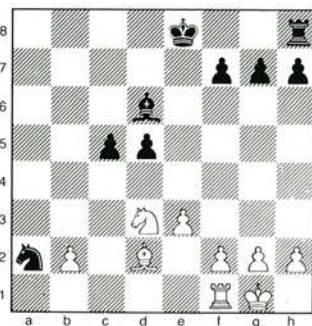
1. d4 Sf6 2. c4 e5 3. d5 b5 4. cxb5 a6 5. bxa6 e6 6. Sc3 exd5 7. Sxd5 Sxd5 8. Dxd5 Sc6 9. e3 Le7 10. Sf3 Lxa6

Man kanske frågar sig varför svart inte väntar med att slå bonden tills vit har flyttat ut sin kungslöpare. Det hade ju gett svart ett tempo. Emellertid kunde t ex 10. – 0–0 ha besvarats med 11. Se5, med fördel för vit.

11. Lxa6 Da5+ 12. Sd2

Efter 12. Ld2 Dxa6 hade vit inte kunnat rockera. Det vill han, även om det kostar honom merbonden.

12. – Dxa6 13. Dc4 Sb4 14. 0–0 Dxc4 15. Sxc4 d5 16. Se5 Txa2 17. Txa2 Sxa2 18. Ld2 Ld6 19. Sd3

19. – c4?!

Bättre var antagligen 19. – Ke7 med utveckling av tornet. Nu försämras svarts bondeställning på ett avgörande sätt.

20. Ta1! cxd3 21. Txa2 Kd7 22. Lc3 Tc8 23. Ta1 Ke6 24. Td1

Inte 24. Lxg7? f6! 25. Lh6 (tvunget) Lf8! 26. Lf4 Kf5 27. g3 Lb4 och svart vinner.

24. – g5 25. Txd3 f5 26. Kf1 h5 27. h3 g4 28. Ke2 Le5

I och för sig är inte avbyte av löpare eller torn bra för svart. Men om vit slår på e5 får svarts kung en mycket bra position.

29. hxg4 hxg4 30. g3 Ld6 31. Td1 Le5 32. Lxe5

Att efter t ex 32. Kd3 låta svart slå på c3

hade inte varit bra för vit.

32. – Kxe5 33. Kd3 Tb8 34. Tb1

Med tornet bakom den fria merbonden bör vinsten vara säkrad för vit.

34. – Tb3+ 35. Ke2 Tb4 36. Ke3 Tc4+ 37. Kd3 Tb4 38. b3 d4 39. exd4+ Txd4+ 40. Kc3 Kd5 41. Te1!

Vad skall svart göra efter detta drag? Tor-net kan endast gå till e4, varpå följer tornbyte och lätt seger för vit. Kungen kan endast gå till c5, varpå följer 42. Te5+, tornbyte och vinst. Återstår alltså textdraget.

41. – f4 42. Te8 fxg3 43. fxg3 Te4

Det enda tänkbara draget, som dock även det är otillräckligt. Efter tornbyte vidtar en kapploppning, där det gäller att få ny dam. Det fattas precis ett tempo för svart.

44. Txe4 Kxe4 45. b4 Kf3 46. b5 Kxg3 47. b6 Kf2 48. b7 g3 49. b8D g2 50. Df4+ Ke2 51. Dg3 Kf1 52. Df3+ Kg1 53. Kd3 Kh2 54. Df2 Kh1 55. Dh4+ Kg1 56. Ke3 uppgivet.

Ett intressant parti där det handlade om små marginaler.

SPANSKT PARTI (C 60)

Ingemar Schütz
SS Allians

Christer Hartman
SK Rockaden

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 Sge7 4. 0–0 g6 5. d4 exd4 6. Sxd4 Lg7 7. Le3 0–0 8. Sc3 d6 9. Dd2

I denna ställning har Bent Larsen föreslagit 9. – Se5!?, t ex 10. f4 Sg4 eller 10. h3 c6 11. Le2 f5 12. f4 Sf7.

9. – Ld7?!

Av tveksamt värde. Löparen blir nu avbytt men skulle ha behövts för bevakning av fälten e6 och f5.

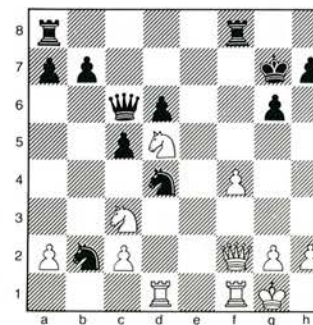
10. Tad1 Se5 11. Lh6 f5 12. Lxg7 Kxg7 13. Lxd7 Dxd7 14. Sd5 c5

Vit hotade att spela 15. Sxc7. Textdraget försvagar emellertid svarts ställning (efterbliven d-bonde). Ett sådant drag som 14. – Tac8 hade heller inte varit tillräckligt; då hade kunnat följa 15. Sxe7 Dxe7 16. exf5 gxf5 17. f4 Sg6 (17. – Sc4? 18. Dc3 med bl a avdragshot) 18. Tde1 Df7 19. Se6+ osv. Efter 14. – Sxd5 15. exd5 skulle vit få en för svart mycket besvärande springarpostering på e6. På 14. – fxe4 hade helt enkelt följt 15. Sxc7. 15. Se2 fxe4 16. Sg3 Sf5 17. Sxe4 Sd4

Hotar 18. – Sf3+ med damvinst.

18. f4 Dc6 19. Sec3 Sc4 20. Df2 Sxb2?

Svart spelar alltför optimistiskt. Med 20. – Sf5 hade han bjudit bättre motstånd.

21. Txd4!

Ett i all sin enkelhet starkt och avgörande kvalitetsoffer.

21. – cxd4 22. Dxd4+ Kh6 23. Tf3 Tf5 24. g4 uppgivet.

Det går inte ens att förhindra en omedelbar matt, t ex 24. – Dc5 25. Th3+ Th5 26. g5+ matt.

HOLLÄNSKT FÖRSVAR (A 84)

Mats Sjöberg
SK Rockaden

Rikard Andersson
SS Allians

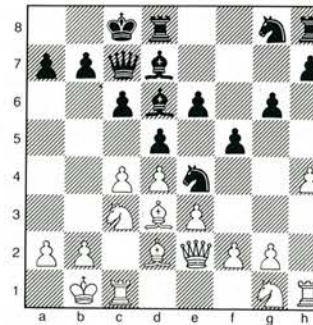
1. d4 e6 2. c4 d5 3. Sc3 c6 4. e3 Ld6 5. Ld3 f5 6. Dh5+ g6 7. De2

Om nu damen ändå skulle till e2 kostade det ju inget extra tempo att göra det mindre lockande för svart att rockera kort.

7. – Sd7 8. h4 Sdf6 9. Ld2 Ld7 10. 0–0–0 Dc7 11. Kb1

Ett mycket nyttigt drag i avvaktan på att svart ska avslöja sina planer i fråga om kungens placering.

11. – 0–0–0 12. Tc1 Se4

13. Lxe4?!

Detta är, märkligt nog, inledningen till ett

kungsangrepp. På 13. cxd5 hade följt 13. – Sxc3† (13. – exd5? 14. Sxd5) 14. Lxc3 exd5. 13. – dxe4

Naturligtvis inte 13. – fxe4? 14. cxd5 exd5 15. Sxd5.

14. Sb5! cxb5

Efter 14. – Db8 15. Sxd6† Dxd6 16. c5 Dc7 (efter 16. – Dd5 17. Sh3 får svarts dam bekymmer) 17. Lc3 med hotet 18. d5 har vit fördel. Det blir emellertid knappast bättre för svart nu.

15. cxb5 Lc6 16. bxc6 bxc6 17. Da6† Kd7

På 17. – Db7? eller 17. – Kb8? följer 18. Txc6.

18. La5 Dc8 19. Dxa7† Lc7 20. Se2

Lite för snällt. Efter 20. d5! exd5 21. Lc3 Se7 22. Lxh8 Txh8 23. Se2 hade det blivit betydligt lättare att vinna.

20. – Se7 21. Sf4 Tde8 22. Thd1 Db8 23. Dxc7† Dxc7 24. Lxc7 Kxc7 25. Sxe6† Kd6 26.

Sf4 h6 27. Tc5 g5 28. Se2 gxh4 29. Sf4 Teg8

30. Th1 Tg4 31. Te5 Kd7 32. a3 Thg8 33. Ka2

Txf4 34. exf4 Tgx2 35. Ta5 Tg4 36. Ta7† Kd6

37. a4 Sd5 38. a5 Sxf4 39. Th7 Sd3 40. Txh6†

Kd5 41. T1xh4 Tg7 42. Tf6 Kc4 43. Txc6†

Kxd4 44. Tb6 Sxf2 45. a6 Sd3 46. Tb7 Tg6 47.

a7 Ta6† 48. Kb1 f4 49. Th8 f3 50. Td7† Ke3

51. a8D Txa8 52. Txa8 f2 53. Tf8 Ke2 54. Kc2

Sel†

Efter 54. – f1D 55. Txf1 Kxf1 56. Txd3 är

ju vits seger klar.

55. Kc1 e3

Eller 55. – Sd3† 45. Txd3 exd3 57. Txf2†

Kxf2 58. Kd2 och vit vinner.

56. Tdf7 Sd3† 57. Kc2 Se5 58. Tf5 Sc6 59. Tf4

Se5 60. Txf2†! exf2 61. Te8 uppgivet.

T ex 61. – f1D 62. Txe5† Kf2 63. Tf5† osv

eller 61. – Ke3 62. Txe5† Kf4 63. Te8 osv.

Pia Cramling

har tillsammans med Nana Ioseliani och Nana Aleksandrija, båda Sovjet, deltagit i en lagturnering i Spijkenisse, Holland mot ett herrlag bestående av James Howell, England, Jeroen Piket, Holland och Luc Winants, Belgien. Herrarna vann med 10½–7½, ett enligt uppgift smickrande resultat. Pia var obesegrad till sista rondan då hon förlorade mot Howell som blev bäste poängplockare med 4, följd av Piket 3½, Winants och Cramling 3, Ioseliani 2½, Aleksandrija 2.

CARO-KANN (B 15)

Torbjörn Karlsson

SS Allians

Bo Kyhle

SK Rockaden

1. e4 g6 2. Sc3 Lg7 3. Sf3 c6 4. d4 d5

Med början i Jugoslaviskt har partiet övergått i Caro-Kann.

5. h3 Sf6 6. e5 Se4 7. Ld3 Sxc3 8. bxc3 c5

Redan här står vit inför valet mellan att slå på c5 eller att tillåta att svart spelar fram sin c-bonde till c4. Spelet kommer i båda fallen att stå tämligen lika men får bortsett härifrån mycket olika karaktär.

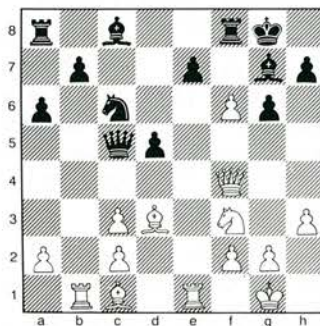
9. 0–0 0–0

Partiet Bohosjan – Spiridonov, Bulgarien 1975, fortsatte 9. – c4 10. Le2 Da5 11. Dd2 Da4 12. Sh4 Sc6 13. f4 f5 14. g4 med obetydlig fördel för vit.

10. Dd2 Da5 11. dxc5 Sc6 12. Te1 Dxc5 13. Tb1 a6 14. Df4

Vit är inriktad på kungsangrepp och bekymrar sig inte alltför mycket för en bondeförlust på c3.

14. – f6 15. exf6

15. – exf6?

Att slå tillbaka med e-bonden visar sig inte lyckosamt. Bättre hade varit 15. – Lxf6, vilket hotar både 16. – e5 och 16. – Lxc3. Det hade kunnat följa 16. Dc7 e5 17. Sxe5 Lxe5 18. Txe5 Dxf2† 19. Kh1 Sxe5 20. Dxe5 Df7 med svårbedömd ställning och svårbehandlat spel.

16. Dc7 Da5 17. Tb6

Hotar pjäsvinst genom 17. Txc6.

17. – Dxc3 18. Te7

Plötsligt har vit fått ett hotfullt angrepp!

18. – Lh8 19. Lh6 Da1† 20. Te1 Dc3 21. Lxf8

Kxf8 22. Txc6 bxc6 23. Dd8† Kg7 24. Te7†

Kh6 25. Df8† uppgivet.

På 25. – Kh5 följer förstås 26. Txh7† matt.

Överenskommelse med FIDE torpederades av GMA-möte

Krismolnen har åter lägrat sig över relationerna mellan GMA (Stor-
mästarföreningen) och FIDE (Världsschackförbundet). Orsak: Vid
sitt möte i Palma de Mallorca den 18 december beslöt GMA:s general-
församling kräva att GMA och inte FIDE ska organisera framtida
VM-matcher i schack.

Med beslutet torpederades ett förslag till överenskommelse från FIDE. Detta syftade till att åstadkomma en avspänning samt reglera de bägge organisationernas kompetens och befogenheter. Förslaget hade preliminärt godkänts av GMA:s styrelsemöte i Belgrad den 26 november men fällades på en enda punkt, den väsentligaste, av generalförsamlingen.

FIDE ansåg att beslutet av den 18 december ryckte undan grunden för överenskommelsen och i ett pressmeddelande av den 29 december talades det om möjligheten av en total konfrontation.

Två års förhandlingar mellan FIDE och GMA har alltså åter gått i stå. I våras var relationerna mellan de båda organisationerna ansträngda till bristningsgränsen.

Man beslöt då att söka nå en överenskommelse efter förhandlingar med små delegationer. FIDE representerades av presidenten Florencio Campomanes, vice presidenten Georgios Makropoulos och medlemmen i arbetsutskottet David Anderton medan GMA företrädades av dess ordförande Bessel Kok och vice presidenten Jan Timman.

Efter långvariga förhandlingar presenterade Campomanes den 8 november ett förslag till överenskommelse, som han beskrev som ett historiskt steg mot en ny era inom världsschacket. Förslaget tillmötesgick GMA:s krav på en rad avgörande punkter. Det utgick från att GMA erkände FIDE som ledande organ för världens schackorganisationer och organisatör av FIDE-arrangemang. I gengäld garanterades GMA inflytande på en rad områden.

En huvudpunkt var tillsättandet av en expertkommitté, bestående av världsmästaren samt tre representanter från vardera FIDE

och GMA med vidsträckta befogenheter i nära anslutning till krav som tidigare framförts av GMA. Förslaget betecknades också som en seger av Bessel Kok, som tillsammans med Anatolij Karpov och Jan Timman skrev under överenskommelsen vid GMA-styrelsens möte i Belgrad.

Men den dörr som ställts på glänt slogs snabbt igen då förslaget behandlades av GMA:s generalförsamling i Palma de Mallorca i samband med den tredje kvalturneringen inför 1991-92 års World Cup. På förslag av GMA:s president, världsmästaren Garri Kasparov, beslöt man med 94 röster mot 16 att VM-matcherna i fortsättningen ska organiseras av GMA och inte av FIDE. Med denna reservation ratificerade generalförsamlingen den föreslagna överenskommelsen med FIDE.

Reaktionen lät inte vänta på sig. I ett gemensamt pressmeddelande från Luzern den 29 december, undertecknat av Campomanes och Kok, betecknade FIDE-presidenten generalförsamlingens beslut som ett grundskott mot hela överenskommelsen mellan FIDE och GMA. Kok och Timman vidhöll dessutom sin uppfattning att den föreslagna överenskommelsen var skäligen och uppfyllde alla de mål som GMA-styrelsen hade arbetat för.

Båda parter konstaterade enligt pressmeddelandet att man hamnat i dödligt, och att stor försiktighet måste iakttas å ömse håll om total konfrontation inom schackvärlden skall kunna undvikas. Nya förhandlingar har inletts men på grund av sin känsliga natur måste de tills vidare hållas konfidentiella, heter det slutligen i pressmeddelandet från Campomanes och Kok.

Lennart Hansson

15-åring sensationell tvåa i World Cup-kval

15-årige Gata Kamsky, USA svarade för en överraskande fin insats i den tredje GMA-turneringen som spelades i december i Palma de Mallorca. I ett rekordstarkt fält med 182 startande, varav 139 manliga (inklusive världsmästarinnan Maja Tjiburdanidze) och 15 kvinnliga stormästare, delade Kamsky andra plats och gick därmed vidare till fortsatt GMA-kval.

Kamsky, som är av tatarisk härkomst, övervade den nationella mästartiteln i Sovjet redan för tre år sedan och spåddes en lysande framtid. I fjol hoppade han av tillsammans med sin far i samband med New York Open, men resultaten sedan dess har knappast stått i proportion till förväntningarna.

Insatsen i Palma är värd att titta närmare på. Kamsky förlorade mot Oleg Romanisjin och Margeir Pétursson men slog stormästarna Gilberto Milos, Brasilien, Amador Rodriguez, Kuba, Viktor Kuprejtjik, Sovjet, Ognjen Cvitan, Jugoslavien, Miodrag Todorčević, Jugoslavien samt IM Vladimir Akopian, Sovjet och WGM Ketevan Arachamija, Sovjet. Vad månne bli va?

De två tidigare GMA-turneringarna, i Belgrad och Moskva, har dominerats av Sovjetspelare. Den här gången fick även andra nationer vara med i toppen och Kamsky delade andraplatsen med en annan USA-immigrant, engelsmannen Anthony Miles. Jón Arnason, Island gick in på sjunde plats och är därmed kvalificerad för fortsatt spel.

En djävul på schack!?

Enligt senaste Informator (47/89) är djävulen av manligt kön, österrikare till börden samt en tämligen begåvad schackspelare. I varje fall stötar en mystisk figur vid namn A Mephisto med ett elotal på 2210 efter nio partier. Tidskriften PLY hävdar att det rör sig om en dator, Mephisto Academy. Denna har dock enligt tidskriftens egen lista endast 1891 i ranking. Fältet är fritt för olika tolkningar...

21-årige Boris Gelfand, Sovjet, som vann junior-EM 1987/88 före bl a Vassilij Ivan-tjuk, startade med fem raka segrar och höll sedan ledningen till synes utan problem ända in i mål.

Två svenskar, Jonny Hector och Harry Schüssler, deltog men hamnade på den undre halvan med mängder av kända namn både före och efter. Hector fick en bra start med 2½/3 men mot slutet förlorade han tre partier i rad. Schüssler tog endast en poäng på de tre första ronderna och lyckades sedan aldrig komma riktigt i fatt. Med 4 poäng stannade Hector på 112:e och Schüssler på 123:e plats.

De åtta främsta gick vidare från GMA Balears Open 1989 enligt följande:

1) Boris Gelfand, Sovjet 7½ (av 9), 2) Gata Kamsky, USA 7, 3) Anthony Miles, USA 7, 4) Sergej Makarjtjev, Sovjet 6½, 5) Daniel King, England 6½, 6) Michail Gurevitj, Sovjet 6½, 7) Jón Arnason, Island 6½, 8) Vladimir Malanjud, Sovjet 6½.

Sedan följde: Aleksej Drejev, Sovjet, Viswanathan Anand, Indien, Dragoljub Velimirović, Jugoslavien, Jurij Balasjov, Sovjet, Curt Hansen, Danmark, Gilberto Milos, Brasilien och Aleksander Goldin, Sovjet 6½, Oleg Romanisjin, Sovjet, Joel Lautier, Frankrike, Miodrag Todorčević, Jugoslavien, Aleksander Kotjijev, Sovjet, Jurij Razuvajev, Sovjet, Zlatko Klarić, Jugoslavien, Semon Palatnik, Sovjet, Michail Krasenkov, Sovjet, Smbat Lputian, Sovjet, Juan Gómez Esteban, Spanien och Lubomir Ftáčnik, Tjeckoslovakien 6.

Maja Tjiburdanidze tog 5½ poäng och placerades på 32:a plats.

Kjell Krantz kommenterar:

MÅNADENS PARTIER

Det spelades naturligtvis många intressanta partier i Palma de Mallorca och en del av dem kommer sannolikt att avsätta spår i teoriböckerna vad det lider. Kjell Krantz har tittat närmare på några och valt ut ett par alster:

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 90)

Helgi Oláfsson Island Maja Tjiburdanidze Sovjet

1. c4 Sf6 2. Sc3 g6 3. e4 d6 4. d4 Lg7 5. Ld3

Ovanligt, men man ser någon gång löpar-draget i förening med Sge2. Oláfsson har emellertid andra intentioner...

5. – Sbd7 6. Sf3

Vad är nu detta? Isländsk kungsindian? Trots avsevärda ansträngningar har jag inte lyckats hitta ett endaste litet modernt stormästarparti med denna uppställning. Informatorencyklopedin har en halvradernote-ring (E 90, Euwe) med dragomkastningen 5. Sf3 Sbd7 6. Ld3 e5 7. d5 Sc5 med lika spel. För att ytterligare konstra till det hela blir man tvungen att slå även på E 70. Gröt alltså, som vanligt vid ovanligt spel.

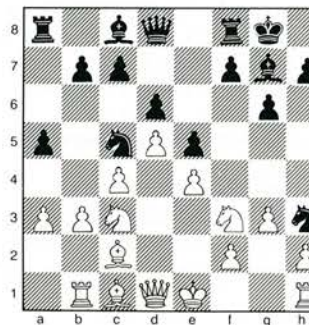
6. – e5 7. d5 0–0 8. Tb1 a5 9. b3?

För omständligt. Det snabbare 9. a3!?

9. – Sc5 10. Lc2 Sh5

Naturligtvis ska f-linjen öppnas snarast.

11. a3 Sf4 12. g3 Sh3!

13. b4 (?)

Planenligt, men som sagt alltför långsamt. Frågan är dock vart Sf3 ska ta vägen, möjligen till h4.

13. – axb4 14. axb4 Lg4!

Inget konstigt, men lätt att missa i praktiskt spel: 15. bxc5 Df6 etc. För stackars Oláfsson återstår nu bara den deprimerande uppgiften att föra tillbaka kungslöparen på rätt spår.

15. Kf1 Sd7?!

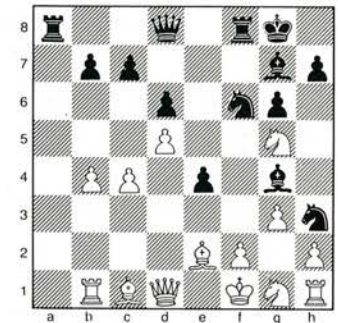
Lite snällhet i retur. Stilenligt var 15. – Sxe4!, t ex 16. Sxe4 f5 17. Seg5 e4 18. Se6 De7 och någon räddning för vit lär inte finnas.

16. Ld3 f5 17. Le2 fxe4 18. Sxe4 Sf6?!

Här fanns en möjlighet att trycka på ytterligare med 18. – Ta2!?. På textdraget går inte 19. Sfg5? Sxe4 20. Sxe4 Lf5 med avgörande fördel för svart.

19. Seg5 e4 20. Sg1

Möjligen var 20. Sd4 bättre.

20. – Sxf2! 21. Kxf2 Sxd5† 22. Kg2 Sc3 23. Dc2

Ohållbart vore 23. Lxg4 Sxd1 24. Lxd1 Df6 25. h4 Ta2† etc.

23. – Ta2 24. Dxa2!

Bästa chansen. Efter 24. Tb2 Txb2 25. Lxb2 Sxe2 26. Lxg7 Kxg7 vinner svart utan pardon.

24. – Lxe2!

Mindre klart var 24. – Sxa2 25. Lxg4. Textdraget hotar matt på f1.

25. Dxe2 Sxe2 26. Sxe2

Materiellt sett har vit god kompensation för damen, men hans pjäser samverkar inte alls. Majas följande manöver understryker svarts positionella övertag.

26. – Da8! 27. Tb3

Med idén 27. – Da2 28. Te3 och hot på e4. 27. – b5!

Den egentliga poängen med röntgendraget 26. – Da8!. Vit måste nu förhindra 28. – e3†.

28. Ta3 Db7 29. Le3 bxc4

Det fortsatta förloppet avnjutes lämpligen utan kommentarer. Jag tror svart vinner även vid bästa spel.

30. Ta7 Dxb4 31. Txc7 Da3 32. Txg7† Kxg7 33. Ld4† Kg8 34. Sf4 Da5 35. Sfe6 h6! 36. Sxf8 Dxc5 37. Tf1 Dd2† 38. Kh3 Dxd4 39. Se6 Da7 40. Tf8† Kh7 41. Sd8 Dd7† 42. uppgivet.

För att hitta teori på uppställningen Sf3 – Ld3 måste man gå ett antal år tillbaka i tiden. Faktum är att på 20- och 30-talen spelades så ganska ofta. Ett dåtida stormästarparti gick t ex 5. Sf3 0–0 6. Ld3 Sbd7 7. 0–0 e5 8. d5 Sc5 9. Lc2 a5 10. Sd2 Se8 11. Sb3 f5 12. exf5 gxf5 13. f4! e4 14. Le3 med gott spel för vit (Kashdan – Flohr, Prag-OS 1931).

GRÜNFELDINDISKT FÖRSVAR (D 85)

Boris Gelfand
Sovjet

Attila Grószpéter
Ungern

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. cxd5 Sxd5 5. e4 Sxc3 6. bxc3 Lg7 7. Sf3 e5 8. Tb1!?

Den här fortsättningen i Modern Grünfeld har faktiskt redan fått sin teoretiska dokumentation: Winning with 8. Tb1... (Wells, 1989). Den anspråksfulla boktiteln får naturligtvis inte tas alltför bokstavligen.

8. – 0–0 9. Le2 b6

Inte det mest spelade. De ”svidda” fortsättningarna innebär att vit offerar sin a-bonde, antingen efter 9. – Da5 10. 0–0 Dxa2 eller efter 9. – cxd4 10. cxd4 Da5† 11. Ld2 Dxa2.

Boris Gelfand är en stor variantkännare. Hans glansnummer par excellence är följande opus mot Flácnik (svart) i Debrecen

1989: 9. – Sc6 10. d5 Se5 11. Sxe5 Lxe5 12. Dd2 b6 13. f4 Lg7 14. c4 e5 15. 0–0 f5 16. Lb2 Dd6 17. Dc3 Te8 18. Ld3 Te7? (bättre 18. – fxe4 19. Lxe4 Te7) 19. exf5 gxf5 20. fxe5! Lxe5 21. Dd2 Lxh2† 22. Kh1 Le5 23. Dg5† Dg6 (tvunget) 24. Dxe7 Dh6† 25. Kg1 De3† 26. Kh1 Dh6† 27. Kg1 De3† 28. Tf2!! Lh2† 29. Kxh2 Dxe7 30. Tf3! Dd6† 31. Tg3† Kf7 32. Tf1 h5 33. Lxf5 h4 34. Lg6†† Kg8 35. Lh7††! Kxh7 36. Tf7† Kh6 37. Lc1† uppgivet.

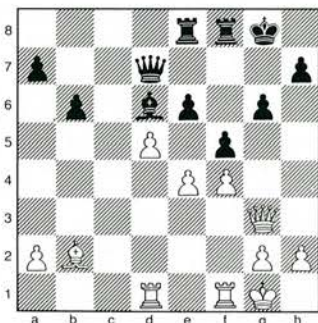
10. 0–0 Lb7 11. Dd3 cxd4 12. cxd4 La6 13. Dc3 Dd7 14. La3!?

En nyhet som tycks lovande. Tidigare har 14. Lxa6 Sxa6 15. Da3 Sc7! spelats.

14. – Lxe2 15. Dxe2 Sc6 16. d5 Se5 17. Sxe5 Lxe5 18. f4 Ld6!?

Lite fräckt, men planen är att underminera vits centrum. Annars torde såväl 18. – Lg7 som 18. – Ld4† 19. Kh1 Tfc8 vara fullt spelbart.

19. Lb2 e6 20. Tbd1 Tae8 21. Dg4 f5 22. Dg3

En spännande position med hot och mot-hot på långa diagonalen. Intressant tycks t ex 22. – exd5 med idéerna 23. exd5 Lc5† 24. Kh1 Te3 respektive 23. Dc3 Lc5† 24. Kh1 d4, men efter 23. Txd5 Lc5† 24. Kh1 Db5 finns paraderna 25. Tb1!, och svart hinner inte ta på e4 för 26. Dc3.

Tvivelaktigt är också 22. – fxe4 23. dxe6 med hotet 24. Dc3.

Grószpéter hittar (efter långt betänkan-de?) det enda rätta...

22. – Db5! 23. Le5!?!?

Verkligen överraskande. Grószpéter borde ha tänkt sig för lite extra. Inte byter väl vit av sin enorma fianchetto-löpare så där utan vidare?

23. – Lxe5?

Frestande, men dåligt. Efter 23. – Lc5†

Sovjetiskt lag slog Wasa i kvartsfinalen

En mycket stark första halvlek av Wasa SK räckte inte i Europacupen för klubbtag. Richard Wessman rapporterar:

Wasas motståndare i Europacupens kvartsfinal, det sovjetiska laget Tigran Petrosian, anlände till Stockholm fredagen den 17 november. Det var ett lag med många starka stormästare, trots att varken exvärldsmästaren Vassilij Smyslov och årets Sovjetmästare Rafael Vaganian hade följt med. Med ungefär 2550 i medelranking och förre VM-kandidaten Andrej Sokolov på första bord var det rätt skräckinjagande i alla fall.

Matchen startade lördag eftermiddag på Park Hotel på Östermalm. I första rondon gjorde Wasa en riktig kämpainsats med resultatet 3–3. Under söndagens rond kom dock ryssarnas styrka till sin fulla rätt och ett nederlag med 1–5 var så småningom ett biserter faktum. Slutsiffrorna blev således 4–8.

Wasas enda vinstparti noterades för Simon Webb, som vann på tid mot Jurij Dochoian. Simon hade dock fört partiet och tidsvinsten var kulmen på ett logiskt förlopp. Ferdinand Hellers och jag spelade vardera

24. Kh1 fxe4 ser jag inget farligt för svart, varken efter 25. d6 e3 eller efter 25. dxe6 Txe6 (hotar 26. – Txe5).

24. fxe5 fxe4 25. d6

En ytterst otrevlig uppstickare. Svarts kompis på e4 är inte riktigt av samma dignitet.

25. – Dc5† 26. Kh1 e3?

Allt tyder på att svarts tid är på upphällningen. Då försvinner som bekant skärpan i proportion till de återstående minuterna (sekunderna).

Möjligen kunde partiet räddas genom 26. – Txf1† 27. Txf1 Tf8 och ev damslutspel. Efter textdraget försvinner svarts enda trumf.

27. Tfe1! Tf5 28. Txe3 Tef8 29. h3 Tf1† 30. Txf1 Txf1† 31. Kh2 Dc1 32. Dg5 Th1† 33. Kg3 Dg1 34. d7 uppgivet.

två remier, utan alltför mycket kamp, men Tom Wedbergs remiparti mot Lputian var faktiskt inte klart förrän på måndagen. Lputian stod något bättre i ett tornslutspel och ville inte frivilligt ge upp vinstförsöken.

En eloge måste även ges till Göran Åström, som i första rondon höll remi trots press av både klockan och ställningen.

Ett av mina egna partier var av spelöppningsteoretiskt intresse:

SPANSKT PARTI (C 89)

Sergej Smagin

Richard Wessman

Tigran Petrosian

Wasa SK

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 0–0 8. c3 d5

Marshallvarianten, i vilken svart ger en bonde för att få aktivt spel och angreppschanser.

9. exd5 Sxd5 10. Sxe5 Sxe5 11. Txe5 c6 12. d3

Den andra huvudvarianten inleddes med 12. d4. Valet är en smaksak – men teorivarianterna blir inte riktigt lika långa efter 12. d3. 12. – Ld6 13. Te1 Dh4

I GMA-turneringen i Moskva fick Smagin ta emot 13. – Lf5! av en expert på Spanskt, Geller. Vit fick dock snabbt fördel efter 14. Df3 Dd7 (bättre är förmodligen 14. – Te8) 15. Lxd5 cxd5 16. Lf4! (ger tillbaka bonden men leder till positionell fördel) Lxf4 17. Dxf4 Lxd3 18. Sd2 och svart stod dåligt bl a på grund av den isolerade bonden på d5 samt vits kontroll av de svarta fälten.

14. g3 Dh3 15. Te4 Dd7!?

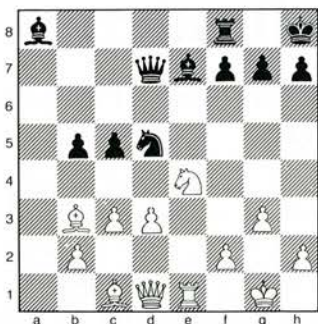
Standardmanövern är 15. – Df5 och 16. – Dg6 följt av f5–f4 eller h5–h4. Partidraget har en annan, mera positionell innebörd. Svart vill behärska diagonalen a8–h1 med Lb7 och c5.

16. Te1 Dh3 17. Te4 Dd7 18. Sd2!?

Ingen remi ännu!

18. – Lb7 19. Te1

Tornet lämnar plats för springaren.
19. – c5 20. Se4 Le7 21. a4 Kh8 22. axb5 axb5
23. Txa8 Lxa8

24. f3?!

Ett alldeles för passivt drag för att ge svart problem. Korrekt var 24. Dh5! f5 25. Sg5 Lxg5 (25. – Sf6? 26. Sf7+ Txf7 27. Dxf7 Dc6

■ WASA SK

1. Ferdinand Hellers	½	½
2. Tom Wedberg	½	0
3. Richard Wessman	½	½
4. Simon Webb	1	0
5. Peder Berkell	0	0
6. Göran Åström	½	0
	<hr/>	<hr/>
	3	1

Ny Kasparovsuccé

Efter sin glänsande seger i Tilburg gav Garri Kasparov i november en ny fantastisk uppvisning i en kategori XV-turnering i Belgrad: 9½ poäng av 11 möjliga och tre poäng före tvåan! Resultat: Kasparov 9½, Ehlvest och Timman 6½, Jusupov och Ljubojević 6, Hjartarson 5½, Adgestein och Kozul 5, Nikolić och Short 4½, Popović 4, Damljanović 3.

Kandidatfinalen

mellan Anatolij Karpov och Jan Timman inleds den 7 mars i Kuala Lumpur, huvudstad i Malaysia sedan den brittiske sponsorn hoppat av och London backat ur. Prissumma: 300 000 schweizerfrancs (drygt 1,2 miljoner kr), varav segraren får fem åttondelar.

28. Ld5! Sxd5 29. Te6 Dd7 30. Lg5! vinner för vit) 26. Lxg5 med en mycket skarp ställning.

Troligtvis har vit bättre chanser i kraft av sin merbonde och sitt löparpar, även om svart kan ställa till med farligheter på diagonalen ner mot g2 (26. – Dc6!?).

24. – h6 25. De2 f5 26. Sf2 Lf6

Nu kände jag mig rätt lugn. 27. De6 kan bemötas med 27. – Dxe6 28. Txe6 b4! och svart står mycket aktivt i slutspelet. Både c3 och f3 är svaga punkter i vits ställning.

27. Ld2 Td8 28. Df1!?

Med idén Dh3 varefter Lxh6 hänger i luften.

28. – b4! 29. remi.

På mitt förslag enades vi här om att dela poängen. En möjlig fortsättning är 29. Dh3 bxc3 30. bxc3 (30. Lxh6 Kg8! följt av 31. – cxb2 är obehagligt för vit) Lxc3 31. Lxc3 Sxc3 32. Le6 Dc6 33. Dxf5 Dxf3 34. Dxf3 Lxf3 med klar remiställning.

■ TIGRAN PETROSIAN

– Andrej Sokolov	½	½
– Smbat Lputian	½	1
– Sergej Smagin	½	½
– Jurij Dochoian	0	1
– Jevgennij Barejev	1	1
– Michail Krasenkov	½	1
	<hr/>	<hr/>
	3	5

På kvällen efter den andra ronden hölls en trevlig bankett på en italiensk restaurang och tacktalen framfördes under avslappade former i en Wasamedlems våning i närheten. Peder Berkell fick tolka flitigt – han har under arbete på en ambassad i Sovjet lärt sig flytande ryska.

Den sovjetiske lagledaren uttryckte sin belåtenhet med spelförhållandena och Bo Aurehl, Wasas lagledare, förklarade sig vara glad över att vi lyckats bjuda hårt motstånd åtminstone den första dagen.

Det är bara att instämma – vi har fortfarande inte riktigt kapacitet för att besegra ryssarna men vi visade i varje fall att de inte är helt orubbliga. Wasa har ett mycket ungt lag med hög utvecklingspotential så jag hoppas och tror att vi någon gång i framtiden ska göra det omöjliga!

Richard Wessman

Amerikansk norrman vann Karlstad Open

Medan "titelfolket" samlades i Rilton Cup och den här gången också i Stavanger strålade "schackfolket" samman i Karlstad, där man under mellandagarna gjorde upp om en prispott på totalt 41 140 kronor. 184 spelare fullföljde, den näst högsta siffra som noterats under tävlingens tioåriga tillvaro.

Två IM, båda från Norge, deltog. En av dem, 31-åriga amerikansk-norske Jonathan Tisdall, var högst rankad och mycket stor favorit. Han motsvarade förväntningarna och hade egentligen inga större problem. Med 6 poäng efter sex ronder behövde han bara remi i slutomgången för att segern skulle vara i hamn.

Tävlingens stora överraskning var Johan Kretz, SS Manhem. Att han skulle kunna utmana även Tisdall var för mycket begärt, den gode Johan var säkert nöjd med delad andraplats och 3 750 kr i prispengar.

I år rymdes för första gången merparten av spelarna i en enda lokal, den nybyggda Värmlandssalen i Hotell Gustaf Fröding. Denna konferenslokal är nog bland det bästa som kan erbjudas schackspelare. Mycket luft, flödande ljus och en fungerande konditionering borgar för utmärkta spelförhållanden. I år fanns också en försäljare av schackböcker på plats, vilket säkert många satte värde på.

Karlstads deltävlingar är uppskattade. I år hade ratingpriserna höjts till 1 000 kr vilket betyder kamp även i slutronden. Specialpriser till andra kategorier såsom spelare 50 år och äldre, juniorer och kadetter samt inte minst pris för bästa ratingplus höjer temperaturen avsevärt och snabbremier är sällan förekommande.

För det internationella inslaget svarade 26 normmän, två danskar och en engelsman. Antalet normmän var överraskande stort, trots att det var mindre än föregående år. säkerligen beroende på en nyinrättad stor tävling i Stavanger.

Betydligt fler än 50 spelare hade mer än

Segraren i Karlstad Open, Jonathan Tisdall (t h) och arrangörsklubbens ordförande Per Ove Norell. Foto: Elof Bodgren.

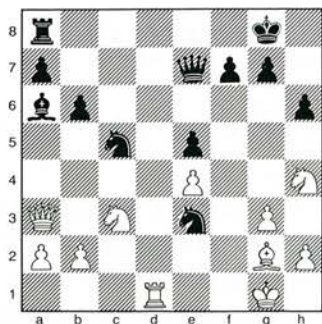
2 000 i ranking och därför blev striden om prisplatserna mycket hård och jämn.

Tisdall ansåg själv att han spelade sitt bästa parti i andra ronden. Då mötte han landslagsflickan Viktoria Johansson som bjöd på förbluffande bra motstånd:

KATALANSKT PARTI (E 00)

Jonathan Tisdall   Viktoria Johansson
Norge   Sverige

1. d4 d5 2. Sf3 Sf6 3. c4 e6 4. Sc3 Le7 5. g3 0–0
6. Lg2 Sbd7 7. Dd3 dxc4 8. Dxc4 Sb6 9. Db3
c5 10. dxc5 Lxc5 11. 0–0 De7 12. Lg5 Sbd7
13. e4 h6 14. Ld2 Td8 15. Tad1 e5 16. Lc1 b6
17. Sh4 La6 18. Tfe1 Sg4 19. Le3 Lxe3 20.
fxe3 Sc5 21. Da3 Txd1 22. Txd1 Sxe3

23. Sd5!

Listigt. Springaren måste slås (23. – Dg5 24. Sf3) och sedan sörjer vits b- och d-bönder för pjäsvinst.

23. – Sxd5 24. exd5 e4 25. b4 Sd3 26. Dxa6 Dxb4 27. h3 Te8 28. Kh2 Sf2 29. Tf1 e3 30. De2 Dd2? 31. Txf2 uppgivet.

I sjätte rondan utkämpades ett för toppstriden betydelsefullt parti mellan Tisdall och Hans Jonsson. Den senare hade dittills endast förlorat en halv poäng. Med små, nästan osynliga medel skaffade sig Tisdall en positionell fördel som sedan successivt omsattes i vinst:

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 94)

Jonathan Tisdall
Norge

Hans Jonsson
Sverige

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. Le2 0–0 6. Sf3 Sbd7 7. Le3 e5 8. 0–0 Sg4 9. Lg5 f6 10. Lc1 f5 11. exf5 gxf5 12. dxe5 Sdxe5 13. Sxe5 Sxe5 14. Sd5 Le6 15. Sf4 Lf7 16. Dc2 Dd7 17. Le3 Tae8 18. Tad1 Dc6 19. Tc1 De4 20. Dxe4 fxe4 21. Tfd1 Sg6 22. Sh5 b6 23. Sxg7 Kxg7 24. b4 Se5 25. a3 Lg6 26. Tc3 Td8 27. c5 dxc5 28. Txd8 Txd8 29. bxc5 Td7 30. h3 Lf5 31. exb6 cxb6 32. Lb5 Te7 33. Ld4 Kf7 34. Kh2 Sg6 35. Tc6 Le6 36. Kg3 Td7 37. Lb2 Td2 38. Te7† Se7 39. Lc3 Td5 40. Lb4 Txb5 41. Txe7† Kf6 42. Txa7 Tg5† 43. Kf4 Tf5† 44.

Karlstad Open Bulletinen

kommer att innehålla drygt 40 partier, en del med diagram. Vi hoppas kunna få med ett och annat foto också.

Sätt in 30:- på pg 496 07 54-2 KARLSTAD ASS och Du får bulletinen i brevlådan. Den är färdig i slutet av jan – början av febr.

Ke3 h5 45. Lc3† Kg5 46. Ta6 Tb5 47. Ld4 Kf5 48. Txb6 Tb3† 49. Txb3 Lxb3 50. Lb6 Le2 51. Lc7 Kg5 52. Kd4 Kf5 53. g3 Ke6 54. Lb8 uppgivet.

I Karlstad Open brukar många yngre spelare vara med och så var fallet även i år. Årgång -76 innehåller en hel del framtidsloften som t ex Patrik Lyrberg, Fredrik Larsson och Simon Silseth. Lägg även namnet Magnus Carlsson på minnet – det är en kille med stor talang som säkert kommer att låta tala om sig.

Vid tiden för följande parti skilde 600 rankingpoäng mellan spelarna. Men när den nya rankingperioden börjar är skillnaden nog betydligt mindre...

ALJECHINS FÖRSVAR (B 02)

Magnus Carlsson
Göteborg (1379)

Sven Ove Ark
Säffle (1987)

1. e4 Sf6 2. Sc3 d5 3. exd5 g6 4. Sf3 Sxd5 5. Sxd5 Dxd5 6. Le2 Lg7 7. d4 0–0 8. 0–0 c6 9. Lf4 Sd7 10. c3 Sf6 11. Te1 Sh5 12. Ld2 Sf6 13. Ld3 Te8 14. Se5 e6 15. Lc4 Da5 16. Df3 Dc7 17. Lg5 Sd5 18. Sg4 h5 19. Se3 Tf8 20. Sxd5 cxd5 21. Ld3 Db6 22. Te2 Ld7 23. Lf6 Tfc8 24. Df4 Tc6 25. Dg5 Le8 26. Tae1 Tac8 27. f4 Lxf6 28. Dxf6 Dd8 29. Dxd8 Txd8 30. f5 gxf5 31. Lxf5 Ld7 32. Lh3 Kg7 33. Te5 f5 34. T5e3 Kf6 35. Kf2 Ta6 36. a3 Tb6 37. T1e2 Lb5 38. Td2 Lc4 39. g3 Lb3 40. Lf1 h4 41. Ld3 Th8 42. Kg2 La4 43. Tf2 h3† 44. Kg1 Kg5 45. Lc2 Ld7 46. Ld3 a6 47. Tee2 Th6 48. Tf4 Le8 49. Td2 Tf6 50. Th4 Th6 51. Txh6 Kxh6 52. Lf1 Kg5 53. Lxh3 Lh5 54. Lg2 f4 55. Kf2 Lg4 56. Lf3 Lh3 57. Te2 fxc3† 58. Kxg3 Lf5 59. h4† Kf6 60. Kf4 Tc6 61. Tg2 Tc8 62. Tg5 b5 63. Lxd5 Th8 64. h5 uppgivet.

Johan Eriksson, Västerås, född 1973 och med 2204 i ranking, anses av den lokala expertisen vara av mästarklass inom en mycket nära framtid. Den spådomen verkar riktig. Inför sista rondan hade han chans till stor slam och i händelse av seger hade det både blivit delad andraplats och ett odelat juniorpris.

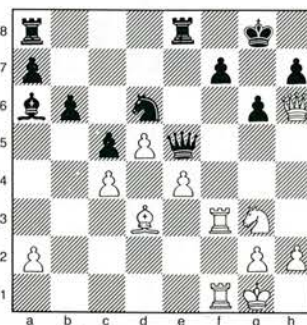
Nu blev Lars-Erik Johansson för svår och den förlusten kostade Johan nästan 5 000 kr. Han fick nöja sig med kadettpriset på 500 och vetskapen om att ändå ha gjort en strong insats. Partiet mot Johansson sparar vi till bulletinen; vi visar i stället fjärde rondens trevliga vändningar:

GRÜNFELDINDISKT FÖRSVAR (D 87)

Johan Eriksson
Västerås

Erik Ahlqvist
Älvsjö

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. cxd5 Sxd5 5. e4 Sxc3 6. bxc3 Lg7 7. Lc4 c5 8. Se2 Sc6 9. Le3 0–0 10. 0–0 Dc7 11. Tc1 Td8 12. Lf4 Dd7 13. d5 Sa5 14. Ld3 e5 15. Le3 b6 16. c4 Sb7 17. f4 exf4 18. Lxf4 Te8 19. Dd2 Le5 20. Sg3 Sd6 21. Tf3 Lxf4 22. Dxf4 De7 23. Tc1 La6 24. Dh6 De5

25. Sf5! Sxf5 26. exf5 Dd4† 27. Kh1 Dg7 28. Dh3 Lc8 29. g4 gxf5 30. gxf5 Df6 31. Tg1† Kf8 (31. – Kh8 32. Dxh7†!) 32. Dxh7 Te5 33. Tg8† Ke7 34. Tg6 Te1† 35. Kg2 Dd4 36. d6† Ke8 37. Dg8† Kd7 38. Dxf7† Kc6 39. Dc7† matt.

■ RESULTAT

1) Jonathan Tisdall, Norge 6½ (av 7), 2) Johan Kretz, SS Manhem 6, 3) Lars-Erik Johansson, SK Kamraterna, Göteborg 6, 4) Hans Jonsson, Schack 08 5½, 5) Petter Haugli, Norge 5½, 6) Ingemar Vulcan, Lidköpings SS 5½, 7) Michael Berg, Hässelby SK 5½, 8) Trond Thorgersen, Norge 5½, 9) Øyvind Johansen, Norge 5½, 10) Conny Holst, Limhamns SK 5½ 11) Anders Eriksson, Västerås ÖSK 5½, 12) Matej Grujić, Malmö SS 5½, 13) Lars Madebrink, Karlskoga SK 5½, 14) Johan Hultin, AK-77, Göteborg 5½, 15) Johan Eriksson, Västerås ÖSK 5.

Old Gentlemens Cup: 1) Bengt Andersson, Lundby SS, Göteborg 5, 2) Bertil Westin, SK Kamraterna, Göteborg 5, 3) Sven-Gunnar Samuelsson, Haninge SS 5.

Äldre juniorer: 1) Matej Grujić, Malmö SS 5½, 2) Johan Hultin, AK-77 Göteborg 5½.

Yngre juniorer: 1) Johan Eriksson, Västerås ÖSK 5, 2) Viktoria Johansson, Linköpingers ASS 4½.

Skördepriset: J K Robinson, England + 96 poäng.

Elof Bodgren

Bokauktion

Den 21 oktober ägde SS Manhems 27:e schackboksauktion rum i Schackspelets Hus i Göteborg. 950 objekt ropades ut och alla utom ett fåtal gick under klubban, som vant svingades av Sten Jansson.

Högsta noteringen gjordes för Weickmann: Neu-erfundenes grosses Königs-spiel, tryckt i Ulm 1664. Den betingade 7 050 kr trots en lätt skada. Reinfeld/Phillips bok om OS i Warszawa 1935 – svenskt schacks bästa och stoltaste år, för att tala med Ståhlberg – gick för överraskande höga 1.250 kr, mer än sex gånger utropspriset.

Olympiader är ett omtyckt samlarområde, vilket bl a visade sig i att ett förgyllt schackmärke från Stockholm 1937 gick upp i 525 kr (utrop 100 kr).

Från tidskriftsfronten kan noteras att beloppen ligger ganska stabilt med den svåråtkomliga TfS 1917 som dyraste årgång, 420 kr. Sannolikt kommer väl auktionspriserna här att stiga med tiden som en följd av de mera verklighetsanpassade priserna vid direktförsäljningen från TfS.

Nästa auktion äger rum i april.

Uffe fyra i Italien

Ulf Andersson gjorde en stark insats i den traditionella nyårsturneringen (kategori XIV) i Reggio Emilia, Italien där han delade fjärde plats. Resultat:

1) Jaan Ehvest, Sovjet 7½ (av 10), 2) Vassilij Ivantjuk, Sovjet 6½, 3) Anatolij Karpov, Sovjet 6, 4–5) Ulf Andersson, Sverige och Zoltán Ribli, Ungern 5½, 6) Michail Gurevitj, Sovjet 5, 7–8) Margeir Pétursson, Island och Kiril Georgiev, Bulgarien 4½, 9–10) Nick De Firmian, USA och Lajos Portisch, Ungern 4, 11) Aleksander Beljavskij, Sovjet 2.

Referat i nästa nummer!

REDAKTÖR: Mats Eriksson, Pärt-Antons Gata 53, 421 79 Västra Frölunda

PONTUS DELAD SJUA I EM FÖR JUNIORER

32 spelare från 30 nationer ställde upp i årets Junior-EM, som i vanlig ordning gick i Holland. Sedan ett par år har arrangemanget flyttats från Groningen till Arnhem, och det var alltså dit Sveriges företrädare Pontus Sjäodahl begav sig efter en studieresa till Spanien, medförande sjukdom men ett gott humör.

Debuten gav en resultatmässigt fin delad sjundeplats – man ska veta att de internationella juniormästerskapen numera är högkvalificerade tävlingar. EM var inget undantag, med en stormästare (Drejev) och sju IM på startlinjen.

Men Pontus, rankad som nr 19, är trots detta inte fullständigt nöjd:

– Jag släppte till för mycket i mina partier, säger han och hänvisar till den för honom ovanliga poängplockarraden +7 =1 –5.

Resultat: 1) Grigorij Serper, Sovjet 10½ (av 13), 2) Aleksej Drejev, Sovjet 9, 3) Zbynek Hracek, Tjeckoslovakien 9, 4–6) Veselin Topalov (14 år!), Bulgarien, Demetrios Agnos, England och Ivan Marković, Jugoslavien 8, 7–13) Pontus Sjäodahl, Sverige, Hannes Stéfansson, Island m fl 7½.

Här är ett exempel på segrarens spel:

FLANKSPEL (A 10)

Grigorij Serper
Sovjet

Ivan Marković
Jugoslavien

1. c4 f5 2. g3 Sf6 3. Lg2 g6 4. Sc3 Lg7 5. d3 0–0 6. e3 d6 7. Sge2 e5 8. 0–0 a5 9. b3 Sa6 10. Lb2 c6 11. Dd2 Ld7 12. Tael Te8 13. e4 Sc5 14. exf5 Lxf5 15. Sc1 d5 16. cxd5 cxd5 17. d4 exd4 18. Dxd4 Se6 19. Dd2 d4 20. Se4 Db6 21. Sd3 Tad8 22. Sxf6† Lxf6 23. Se5 Sc5 24. Sc4 Db4 25. Txe8† Txe8 26. Ld5† Kg7 27.

Dd1 Sd3 28. La3 Dc3 29. Sd6 Te5 30. Sxf5† gxf5 31. Lc4 Sb4 32. Dh5 Sd5 33. Ld6 b5 34. Lxe5 bxc4 35. Lxf6† Kxf6 36. Dh6† Ke5 37. Tc1 uppgivet.

■ Flick-EM

För första gången deltog Sverige 1989 i ett internationellt mästerskap för flickor upp till 20 år. Eva Jiretorn var med i EM, som spelades i Straszecin i södra Polen. Bland de 24 deltagarna tog hon 5 poäng på 11 ronder, vilket gav en slutlig sextonde plats.

Tre kvinnliga IM deltog, däribland den överlägsna segrarinnan i Kadett-EM i Stockholm för två år sedan, Natasja Bojković, som dock inte kom bättre än sexa. Tävlingen höll hög klass och Evas resultat räckte till en första in-teckning (2095) i ett elotal. Här är ett av hennes partier:

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 70)

Johanna Paasikangas
Finland

Eva Jiretorn
Sverige

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. Ld3 0–0 6. Sge2 Sbd7 7. 0–0 e5 8. d5 Sh5 9. f4 exf4 10. Sxf4 Sxf4 11. Lxf4 Se5 12. Le2 h5 13. Dd2 Lg4 14. Tac1 Lxe2 15. Sxe2 b6 16. b4 a5 17. a3 axb4 18. axb4 Dd7 19. c5 bxc5 20. bxc5 Da4 21. Sc3 Db4 22. c6 Ta3 23. Sb1 Tb3

Handicapssystem och svåre prisfond — samtliga deltagare erhåller bokpriser!

Genom det nya handicapet har alla större chans att kvalificera sig vidare i tävlingen.

Från lördagens kvalspel går de fyra bästa spelarna i varje grupp vidare till A-, B-, C- och D-semifinaler med chans till senare finalspel.

D-spelare rating 1599 eller lägre

Tillhör spelarna samma klass är betänketiden 15–15 minuter, om det skiljer en klass 10–20 minuter, två klasser 7–23 minuter, tre klasser 4–26 minuter.

Anmäl dig till Tusenmannaschacket 1990 så snart som möjligt och absolut senast den 6 mars till Stockholms Schack-

VÄRKNINGEN VÄR STOCKHOLM och Tusenmannan!

DN.

STOCKHOLMS SCHACKFÖRBUND

POSTGIROT SVERIGE

Meddelande till betalningsmottagaren

Tusenmannaschacket 31 mars – 1 april 1990

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

Klubb _____

Tel _____

Rating per den 1 januari

Klass A B C D

Kadett född år 1974 eller senare

INBETALNING / GIRERING B

Till postgirotkonto nr 25 79 58–9

Avgift Kassastämpel

Betalningsmottagare (endast namn)

Stockholms Schackförbund

Avsändare (namn och postadress)

Eget kontonr vid girering

Svenska kronor

150:–

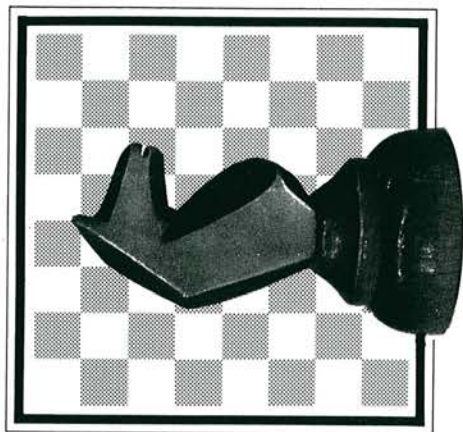
öre

I DETTA FÄLT FÅR ANTECKNINGAR INTE GÖRAS - RESERVERAT FÖR POSTGIROT

#

#

2579589#02#

TUSENMÄNNANNA

Dagens Nyheter och Stockholms Schackförbund inbjuder dig till Tusenmannaschacket 1990 som spelas lördagen den 31 mars och söndagen den 1 april kl. 11—18 i Blå Hallen i Stockholms Stadshus.

Var med och tävla om 15.000 kr i första pris!

Nytt för i år är ett förbättrat

På söndagen arrangeras även en särskild tävling för ungdomar/kadetter som deltagit i lördagens kvalificeringsomgångar.

Tusenmannanna 1990 spelas med nytt tidshandicap och med följande klassindelning:

A-spelare rating 2200 eller mer

B-spelare rating 2199—1900

förbund genom att sätta in startavgiften 150:- på postgiro 25 79 58-9. Uppge namn, adress, telefon, eventuell klubb tillhörighet samt rating om du har sådan — om inte anmäl dig som D-spelare.

Upplysningar om tävlingen lämnas av Stockholms Schackförbund på telefon 08-669 36 54.

24. Dxb4 Txb4 25. Sd2 Sd3 26. Tc4 Ld4† 27. Kh1 Txc4 28. Sxc4 Sf2† 29. Kgl1 Sxe4† 30. Kh1 Ta8 31. h3 Ta4 32. Tc1 Sf2† 33. Kh2 Sd3 34. Td1 Sxf4 35. Txd4 Sxd5 36. Te4 Ta6 37. Td4 Se7 38. Se3 Txc6 39. uppgivet.

I täten tog topprankade Svetlana Matvejeva, Sovjet kommandot från start genom att vinna sju raka segrar. Därmed hade hon ett försprång på 1½ poäng och vann också trots en något avstannande målgång.

Resultat: 1) Svetlana Matvejeva, Sovjet 9, 2) Svetlana Korkina, Sovjet 8½, 3) Vera Peicheva, Bulgarien 8½, 4) Kerstin Kunze, Östtyskland 8½, 5) Danuta Klusek, Polen 6½, 6) Natasja Bojković, Jugoslavien 6 ½.. 16) Eva Jiretorn, Sverige 5.

Inkvarteringen på plats höll hög klass, berättar Eva. Däremot var resan mera bekymmersam. Två gånger stannade tåget oförklarligt en hel timme på ditvägen, men när ekipaget blev stående för tredje gången fanns det åtminstone en orsak:

Ett mord hade begåtts på tåget!

UTBYTE MED ESTLAND

I december gästades Stockholm och Rockaden av ett lag från Paul Keres' schackskola i Tallinn. Under fyra dagar bjöd värdarna på ett program med sight-seeing, företagsbesök och mycket annat, naturligtvis också schack.

I en snabbschackmatch vann ungdomarna från Estland med 43—21.

I långpartimatchen Silvator Cup blev det betydligt jämnare:

■ SK ROCKADEN

1. Niclas Hjelm —
2. Henri Majanmaa —
3. Patrik Lyrberg —
4. Olle Wademarck —
5. Jacob Henriksson —
6. Mikael Jonsson —
7. Peter Strömberg —
8. Erik Hedman —
9. Robert Bator —
10. Carl-Magnus Björk —
11. Bo Kyhle —
12. Thore Ångqvist —

■ PAUL KERES' SCHACKSKOLA

Erkki Lohotar	½ — ½
Sergej Zjuchin	0 — 1
Heiti Raag	½ — ½
Koiti Karjus	½ — ½
Riho Liiva	½ — ½
Monika Tsuganova	1 — 0
Priit Leito	0 — 1
Alan Kangur	0 — 1
Ivo Nei	0 — 1
Michail Rödsagov	½ — ½
Leo Tiivas	1 — 0
Aaso Leps	1 — 0
	5½ — 6½

Lägg märke till att de fyra sista borden är för seniorer. I gästernas lag spelade där anställda vid schackskolan.

Monika Tsuganova lyfter pokalen Silvator Cup i skyn medan rektorn för Tallinns schackskola, IM Ivo Nei, förnöjt ser på. Foto: Olle Eleby.

För den som känner till hemmaklubbens ställning inom svenskt juniorschack framstår

Hemmaseger i Manhem Open

Det blev hemmaseger i den nionde upplagan av Manhem Open i Göteborg som avgjordes i Allhelgonahelgen. 14-årige Arvid Wikner tog 6 poäng på de sju ronderna vilket räckte till första plats efter särskiljning mot tvåan Mikael Jonsson, SK Rockaden, Stockholm.

Årets tävling rymde inga spelare över 2000 i ranking, men under det strecket var toppen mycket jämn med ett stort antal välkända namn. När dessutom tio gäster från Danmark, Finland, Norge och Västtyskland satte färg på arrangemanget var det bäddat för en av de mest intressanta turneringarna sedan starten 1981.

Arvid Wikner deltog i år för fjärde gången och fick därmed liksom Tomas Degerhammar specialpriset "stor grabb" som nummer sju respektive nummer åtta i ordningen.

De tidigare starterna har gett ganska blygsamma resultat men i år slog det alltså på allvar. En förklaring är förstås att Wikner helt enkelt har blivit en bättre schackspelare. Tidigare under året har han kommit femma i Öppna JSM i Karlstad och blivit fyra i Kadett-SM:s final i somras, och topplaceringen här var därför inte oväntad.

Arvid Wikner är ingen extrem taktiker men han spelar aktivt och föredrar skarpa ställningar. Drakvarianten i Sicilianskt passar honom därför som hand i handske:

SICILIANSKT PARTI (B 78)

Anders Adolffsson
SS Manhem

Arvid Wikner
SS Manhem

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Le3 Lg7 7. f3 0-0 8. Lc4 Sc6 9. Dd2 Ld7 10. 0-0-0 Tc8 11. Lb3 Se5 12. h4 Sc4

Den svarta springarmanövern är standard och tvingar vit att byta av någon av sina löpare. Eftersom svartlöparen behövs för att byta av svarts Lg7 är valet givet.

13. Lxc4 Txc4 14. h5

Ett linjeöppnande bondeoffer.

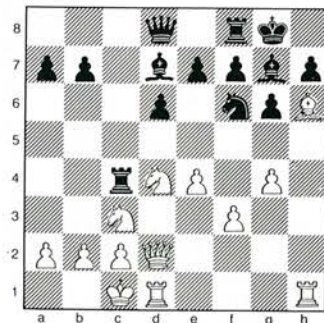
14. - Sxh5 15. g4 Sf6

Detta är faktiskt en grundställning i det jugoslaviska angreppet, som varianten heter. Man har kunnat skriva en hel bok om den! Vits plan är egentligen väldigt enkel: att byta av svarts försvarslöpare med Le3-h6, locka bort springaren på f6 och sätta matt på h7.

I verkligheten är det inte riktigt så enkelt, för svart har en motfiness som kommer att visa sig.

16. Lh6 (!)

Det bästa draget trots vad som följer.

16. - Sxe4!

Efter 16. - Lxh6 17. Dxb6 har svart inget försvar mot 18. Sd5. Man kan tänka sig 17. - e6 18. g5 Sh5 19. Txb5! gxh5 20. Sf5! exf5 21. Sd5 f6 22. g6 eller 17. - Txc3 18. g5 Sh5 19.

Txb5! gxh5 20. Th1 och svart har det inte lätt.

Med textdraget dyker i stället ett avdrags-hot upp. Det är nu det gäller att hålla tungan rätt i mun . . .

17. De2?

Det är nödvändigt för vit att kunna ta tillbaka med damen på h6 eftersom det är den som skall sätta matt. Efter 17. De3! förlorar svart efter det naturliga 17. - Sf6 18. Lxg7 Kxg7 19. Dh6+ följt av 20. Se4. Den besvärliga springaren på c3 måste därför bort, och bästa draget är 17. - Txc3! följt av 18. bxc3 Sf6 19. Lxg7 Kxg7 med chanser för båda spelarna.

Efter textdraget kommer svart i materiellt överläge utan att vits angrepp blir särskilt farligt.

17. - Sxc3 18. bxc3 Lxh6+ 19. Txh6 Da5 20. Tdh1 Dxc3 21. Sb3 Tfc8 22. Txh7 La4 23. Th8+ Dxb8 24. Txh8+ Kxb8 25. Dxe7 Txc2+ 26. Kb1 Lxb3 27. axb3 a5 28. Df6+

Svart hotade matt i tre drag.

28. - Kg8 29. f4 b5 30. b4

Annars 30. - b4 med en ny mattbild.

30. - a4 31. f5 a3 32. Dg5 Tb2+ 33. Ka1 Tec2

Den här gången är matthotet omöjligt att avvärja.

34. Dd8+ Kg7 35. Df6+ (!) Kxf6 36. g5+ Kxg5 37. uppgivet.

Det var dock en annan spelare som stal föreställningen fram till slutet. Johan Hellsten, Limhamn radade upp fem vinster i följd, remiserade i sjätte och ledde ensam inför finalrondens parti mot Wikner. Hellsten imponerade både som sportsman i nederlagets stund och med sina drag tidigare i tävlingen.

Här är tredje rondens parti mot sluttvåan Jonsson, som Hellsten hemförde med en blandning av taktiska medel och positions-spel:

CARO-KANN (B 13)

Mikael Jonsson
SK Rockaden

Johan Hellsten
Limhamns SK

1. e4 c6 2. d4 d5 3. exd5 cxd5 4. Ld3

En oteoretisk försättning som dock inte är helt utan gadd.

4. - Sc6 5. c3 Dc7 6. h3 e6 7. Sf3 Ld6 8. De2 Sb4!

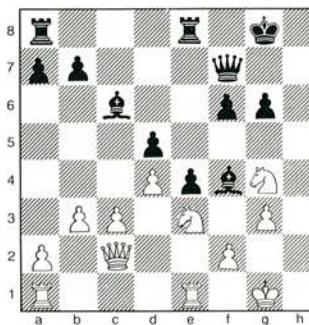
Hellsten utnyttjar påpassligt möjligheter-na att byta av den starka vitlöparen.

9. 0-0 Sxd3 10. Dxd3 Se7 11. Te1 Sg6 12. Sbd2 Ld7 13. Sf1 0-0 14. Sh2 Tfe8 15. Sg4 f6

En vanlig plan för svart är b7-b5-b4 för att försvaga vits damflygel. Här väljer han i stället att gå fram i centrum, vilket är möjligt i och med att vit har ställt upp sig lite försiktigt.

16. Ld2 Lc6 17. h4 e5 18. h5 e4!

Framåt, alltid framåt! Svarts flertal på kungsflygeln ger honom nu angreppschanser. De vita springarna får svårt att hitta fält. 19. Dc2 Sf4 20. Lxf4 Lxf4 21. Sh4 Lg5 22. Sf5 g6 23. hxg6 hxg6 24. Sfe3 Df7 25. b3 Lf4! 26. g3

26. - f5!

Syftet med svarts 25:e drag var att ta fältet e5 för springaren. Nu är 27. Sh2 inte så roligt - det går inte att förhindra att svart genomför f5-f4. I partiet blir å andra sidan kungsställningen till ett öppet sår.

27. gxf4 fxe4 28. Sg2 Dh7 29. Te3 Kg7 30. Sel Tf8 31. e4 Txf4 32. Tg3 Th8 33. Kf1 Dh1+ 34. Tg1 Dh3+ 35. Ke2 Thf8

Svart står på vinst.

36. Kd1 Txf2 37. De1 Dh2 38. Txe4 Ld7 39. Tg5 Te2 40. Txd5 Lg4 41. uppgivet.

Intresset för årets tävling var stort och arrangörernas tak på 50 spelare nåddes dagen efter anmälningsstidens utgång. Några spelare som kom senare kunde därför inte beredas plats. Alla accepterade detta men någon undrade varför man har ett tak. Huvudskälet är att spelarna i toppen får svårare att hinna möta varandra, ju fler deltagarna är. I årets tävling blev det t ex så att de två sexpoängarna inte fick spela mot varandra.

Resultat: 1) Arvid Wikner, SS Manhem 6 (av 7), 2) Mikael Jonsson, SK Rockaden 6, 3) Johan Hellsten, Limhamns SK 5½, 4) Eilif Skodvin, Norge 5½, 5) Mikael Stanley, Västerås ÖSK 5, 6) Asgeir Johannessen,

VÄSTERÅS ÖSK BÄST I KRYLBOTURNERINGEN

Årets upplaga av Krylboturneringen dominerades av Västerås ÖSK som i A-gruppen tog hand om de båda första platserna och dessutom vann B-gruppen. Det stora glädjämnet var annars 11-åriga Ulf Hammarström, Borlänge som segrade i C-gruppen utan att förlora så mycket som en halvpoäng.

Det är nog första gången något sådant har hänt under alla de år tävlingen har existerat.

Roligt var också att se så många flickor bland de totalt 157 deltagarna. I C-gruppen kämpade de framgångsrikt i toppen – Sara Granath blev tvåa, Lisa Grimfjärd tia och Susanne Gladén nr 14 bland 64 startande.

Förr om åren var det vanligt att gruppsegrarna kom från Avesta eller Horndal. Det är ett tag sedan sist – men det finns hopp! Från Horndal deltog ett helt koppel 9–10-åringar och det dröjer inte länge förrän de kan konkurrera om tätplaceringarna.

I väntan därpå blev Torleif Bengts femma i A-gruppen. Han förlorade mot klubbkamraten Henrik Lindberg i tredje ronden och sedan hjälpte det inte att han vann fyra segrar.

■ RESULTAT

A-klassen: 1) Johan Eriksson, Västerås ÖSK 6 (av 7), 2) Zeljko Kostelac, Västerås ÖSK 5½, 3) Per-Erik Eriksson, Gnarps SK 5½, 4) Janne Paaso, Västerås SA 5, 5) Torleif Bengts, Horndals SK 5 (32 delt).

B-klassen: 1) Fredrik Larsson, Västerås ÖSK 6 (av 7), 2) Mattias Johansson, Arboga

Norge 5, 7) Per Steneskog, Sollentuna SK 5, 8) Peter Strömberg, SK Rockaden 5. 8) Henning Theissen, Västtyskland 5, 10) Christin Andersson, SK Bara Bönder 4½, 11) Martin Nilsson, Kristianstads SK 4½, 12) Jonas Hvid, Danmark 4½, 13) Daniel Carlsson, Limhamns SK 4½ (50 deltagare).

Rankingpriser erövrades i grupp 1 av Henrik Noberius, Kristianstads SK och Daniel Lundin, SK Rockaden på 4 samt i grupp 2 av Anders Bäcklund, SS Manhem och Johannes Lindvall, Majornas SS på 3½ poäng.

Mats Eriksson

SK 5½, 3) Daniel Ehn, Virsbo SK 5½, 4) Dan Schweitz, Västerås SA 5½, 5) Olof Isestedt, Hudiksvalls SK 5 (61 delt).

C-klassen: 1) Ulf Hammarström, Borlänge SK 9 (av 9!), 2) Sara Granath, Västerås ÖSK 6½, 3) Frank Gedin, SK-48, Kolbäck 5½, 4) Peter Jönsson, Västerås ÖSK 5½, 5) Jimi Johansson, Västerås SA 5 (64 delt).

Siewert Relefors

Rockadens vinnande högstadielag, fr v Rasmus Holving, Mikael Jonsson, Peter Strömberg och Jonas Gunnäs. Foto: Olle Eleby.

Rockadenjuniorerna

SK Rockadens traditionella tävling för fyrmannalag spelades i Stockholm den 2–3 december med deltagande av inte mindre än 69 lag – varav mer än en tredjedel från arrangörsklubben. Resultat:

Gymnasiet: 1) SK Rockaden I 29½, 2) Solna SS 23½, 3) Wasa SK 22 (9 lag).

Högstadiet: 1) SK Rockaden I 24, 2) Nacka SK 21, 3) SK Rockaden II 18½, 4) SK Passanten 17½, 5) Wasa SK 15½ (17 lag).

Mellanstadiet: 1) SK Rockaden I 22, 2) SS Manhem 19½, 3) S-27, Hägersten 18½, 4) SK Rockaden II 18, 5) Vallentuna SK 17½ (25 lag).

Lågstadiet: 1) SK Rockaden I 24, 2) Wasa SK 18½, 3) S-27 Hägersten 18, 4) Tolita SK 17, 5) SK Rockaden II 16½ (18 lag).

Skånska skolmästerskapet

För några år sedan inledde de fyra skånska distriktsförbunden en gemensam ungdoms-satsning som fick namnet Skånska skolmästerskapet. I november spelades tävlingen för femte gången, varvid ett nytt prydligt deltagarerekord kunde noteras.

Spelplats var Ungdomens hus i Malmö, där 246 startande tävlade om sju individuella titlar. Endast tre spelare klarade sig utan poängförlust – Christin Andersson, Bara, Johan Hellsten, Malmö och Kristian Glans, Eslöv. Toni Dimovski, Eslöv var den ende av 1988 års gruppvinnare som lyckades upprepa sin seger.

Som framgår av resultatlistan var en mängd skolor representerade. Bäst sammanlagt blev Mellanhedsskolan, Malmö, där bl a Conny Holst står för "utbildningen". En annan Malmöskola, Geijerskolan, tog i en av grupperna hem både första, tredje och fjärde pris med spelare som dessutom går i samma klass.

■ RESULTAT

A-gruppen: 1) Jan Thomas Storaas, Pildammsskolan, Malmö 5½ (av 6), 2) Christin Unmack, Södersläts gymnasium, Trelleborg 4½, 3) Sten Löfström, Filbornaskolan, Helsingborg 4½, 4) Joachim Persson, Klippans gymnasium, Klippan 4, 5) Patrik Olsson, Lunds universitet 3½ (19 deltagare).

B-gruppen: 1) Christin Andersson, Spångholmsskolan, Bara 6, 2) Christofer Carlsson, Pildammsskolan, Malmö 5, 3) Håkan Lyngsjö, Spångholmsskolan, Bara 4½, 4) Alexander Brontz, Tycho Braheskolan, Helsingborg 4, 5) Jonas Andersson, Österängsskolan, Kristianstad 4 (37 deltagare).

C-gruppen: 1) Johan Hellsten, Linnéskolan, Malmö 6, 2) Tomas Degerhammar, Vä skola, Kristianstad 4½, 3) Henrik Noberius, Vä skola, Kristianstad 4, 4) Magnus Nilsson, Sännaskolan, Åhus 4, 5) Martin Gustafsson, Låreda skola, Hässleholm 4 (27 deltagare).

D-gruppen: 1) Toni Dimovski, Norrevångsskolan, Eslöv 5½, 2) Krister Holmberg, Clemensskolan, Helsingborg 5, 3) Anders Nilsson, Strandängsskolan, Båstad 4½,

4) Turan Caliskan, Augustenborgsskolan, Malmö 4, 5) Martin Hylén, Wieselgrensskolan, Helsingborg 4 (28 deltagare).

E-gruppen: 1) Peter Månsson, Geijerskolan, Malmö 5½, 2) Tamer Umdu, Väner Rydénsskolan, Malmö 5, 3) Stefan Schneider, Geijerskolan, Malmö 4½, 4) Fredrik Andreasson, Geijerskolan, Malmö 4½, 5) Johan Almer, Näsums skola, Näsund 4 (38 deltagare).

F-gruppen: 1) Kristian Glans, Fridasroskolan, Eslöv 6, 2) Andreas Degerhammar, Talldalsskolan, Kristianstad 5½, 3) Aril Sunderer, Dammhagsskolan, Landskrona 5, 4) Simon Ottosson, Söderparksskolan, Vinslöv 5, 5) Jonas Olsson, Sövestad skola, Ystad 4½ (41 deltagare).

G-gruppen: 1) Navin Surender, Dammhagsskolan, Landskrona 5½, 2) Sven Töringer, Hjärups skola, Hjärup 5, 3–4) Magnus Johansson, Västerskolan, Knislinge och Lisa Modéer, Söderparksskolan, Vinslöv 5, 5) Leo Holmgren, Fågelskolan, Lund 4½ (56 deltagare).

I höst spelas tävlingen i Helsingborg.

I vida världen

Jesper Hall deltog i den traditionella ECI-turneringen som spelades över nyår i Belgien. Han rapporterar om perfekta förhållanden och mycket trevlig inkvartering i värdfamiljer.

Tävlingen bestod av tio spelare i en Bergergrupp, där Jesper var rankad tvåa i det ganska jämna startfältet. Det blev också en delad andraplats i slutsammandraget trots bristande skärpa i lovande lägen: 1) Boim, Israel 6½, 2) Hall, Sverige, Gillan, England och Laine, Finland 6...

Kanske placeringen kunde ha blivit ännu bättre om inte följande inträffat:

Scenen är spellokalen och tidpunkten sista ronden. Hall, Sverige möter en av de båda belgarna och står på vinst, då plötsligt ett z-z-z-liknande ljud hörs. Hall, Sverige vänder sig förbryllad om och finner att han just blir filmad av belgisk TV, som på detta sätt

vill få en stilstudie av den förmodade slutsegraren.

Vår hjälte svarar med att genast sätta bort ett torn... (men räddar trots detta remi sedan motståndaren spelat fel!).

■ I Tysklands äldsta stad Trier gick Västtysklands årliga internationella juniorturnering. Sverige representerades i pojkklassen av Magnus Eriksson som säger "så där" om sin insats, 4½ poäng och nionde plats i ganska hård konkurrens. Hälften av motståndarna var elorankade.

– Det var den bäst organiserade turnering jag har varit med om, säger Magnus som tycker att de segersugna hemmaspelarna var svåra. Det blev också tyskt överst på pallen efter de nio ronderna:

1) Betzold, Västtyskland 7, 2) Tozer, England 6½, 3) Bus, Polen 6½, 4) Har-Zvi (13 år), Israel 6...

I flickklassen spelade Mimmi Throne-Holst för blågult. En sextonde plats blev facit sedan hon haft problem med att förvalta goda ställningar.

Schackgymnasiet tvåa i NM

De Geerskolan i Norrköping spelade för Sverige i Lag-NM för gymnasieskolor som avverkades i Oslo tidigare i höst. När lottningen gjorts var det klart att öppningsronden skulle bli betydelsefull; då stod det starka isländska laget, toppat av Sigurdur D Sigfusson och förre kadetteuropamästaren Thröstur Arnason, på programmet.

En hård kamp slutade 3–1 till öborna som sedan segrade i väg mot NM-tecknen. Sluttabellen var jämn men ljuger lite – Island avslutade med fyra remier mot en av de norska skolorna:

1) Island 14, 2) Sverige 13, 3) Norge I 11½, 4) Norge II 11½, 5) Danmark 7½, 6) Finland 2½.

Så här fördelade sig poängen i det svenska laget:

Pontus Sjö Dahl 3, Jesper Hall 4½ (tillsammans med Snorri Bergson, Island bästa poängplockare), Anders Burman 3, Jan-Peter Palmblad 2½.

● Wasa SK får erlägga en dubbel startavgift till följd av uteblivandet från Junior-SM:s final. Frågan om åtgärder när lag bryter kommer att granskas inför årets tävling.

Snabbschack-SM inte intressant?

För andra året i följd kommer Snabbschack-SM att spelas i Helsingborg. Nordvästra Skånes Schackförbund (NvSSF) arrangerar 3–4 mars. Förklaringen till repriisen är helt enkelt att det är ont om intresserade arrangörer.

– När bara 40–50 spelare ställde upp var det svårt att få ekonomi på tävlingen. 1988 fanns ingen arrangör och tävlingen var på väg att försvinna. Det kändes konstigt och ologiskt eftersom utvecklingen går mot ett snabbare spel. På senare år har det arrangerats VM i snabbschack och i kandidatmatcher är snabbschackpartier numera rutin när det gäller sarspel, säger Mats Hylén, sekreterare i NvSSF.

Förra året kom 60 spelare till snabbschack-SM i Helsingborg. Det låter inte mycket men det var faktiskt bästa siffran sedan Stockholm 1976. Eliten var välrepresenterad och stormästarna Hellers och Schüssler kom etta respektive trea.

Harry Schüssler har ett fantastiskt facit under de 21 år som snabbschack-SM avverkats. Han vann tre gånger på 70-talet och har dessutom tre andra- och fem tredjepris.

Ytterligare en spelare har vunnit tre gånger. Det är Christer Bergström som tagit sina segrar under 80-talet. 80-talets övriga segrare heter Roland Ekström, Robert Bator, Jonny Hector, Rolf Lekander, Lars Karlsson och Ferdinand Hellers.

Årets tävling har en lockande nyhet: rankingpriser om 1 000 kronor. Kanske startfältet därigenom kan fyllas till maximum, dvs 100 spelare.

– Snabb-SM är öppet även för utländska spelare och vi hoppas på att en hel del danskar tar båten över. Målsättningen är att tävlingen på nytt ska bli samma fest som i Schackhuset i Stockholm i början av 70-talet, säger Mats Hylén.

■ Juniorvärldsmästaren Joel Lautier – 17 år den 12 januari – har i Correze, Frankrike spelat 3–3 i en match mot VM-kandidaten Kevin Spraggett, Kanada. Spraggett vann (tursamt!) det första och förlorade (oturligt!) det tredje partiet.

TOLFTE GÅNGEN GILLT för Vaganian i Sovjetmästerskapet

En bättre födelsedagspresent kunde den armeniske stormästaren Rafael Vaganian inte önska sig! På morgonen den 15 oktober, Vaganians 38:e födelsedag, gav Jurij Balasjov upp det avbrutna partiet från sista rondan i det 56:e Sovjetmästerskapet – Vaganian var därmed Sovjetmästare och hade nått det mål som han strävat efter i så många år.

Det var Vaganians tolfte Sovjetmästerskap. Han har några gånger varit invecklad i kampen om titeln men inte nått ända fram. Bästa resultat var en delad andraplacering 1975 samt delad tredjeplats 1974 och 1983.

Sovjetmästerskapet som nu förlagts till Odessa såg elva stormästare och fyra internationella mästare i ett 16-mannaafält. Trots att flera av Sovjets ledande spelare, däribland fjolårsvinnarna Kasparov och Karpov, uteblev var tävlingen av imponerande styrka, kategori XIII med ett elosnitt av 2556. Ett värtaligt bevis på Sovjetschackets bredd på elitnivå.

För Vaganian var triumfen i Odessa en välkommen revansch för bottenappat någon månad tidigare i finalomgången av World Cup i Skellefteå, där han som bekant slutade sist. Nu fick han en flygande start med fyra poäng på de fem första ronderna, vilket renderade honom ett specialpris men också skapade ett fint utgångsläge för ett gott slutresultat.

Parentetiskt må här anmärkas att Sovjetmästerskapet fortfarande spelas enligt de gamla reglerna för betänketid, dvs med 40 drag på 2½ timme osv. Under hela turneringen drogs man med massor av avbrutna partier och tabelläget var ofta oklart.

Vaganian tog mästerskapets första seger i premiäromgångens möte med IM Semen Dvojris. Avgörandet föll på damflygeln där Vaganians två förbundna fribönder forcerade segern:

ENGELSKT PARTI (A 33)

Rafael Vaganian   Semen Dvojris
1. Sf3 Sf6 2. c4 c5 3. Sc3 Sc6 4. d4 cxd4 5. Sxd4 e6 6. g3 Db6 7. Sdb5 Se5 8. Lg2 a6 9.

Da4 Lc5 10. 0–0 Sxc4 11. Dxc4 axb5 12. Dxb5 Dxb5 13. Sxb5 Ke7 14. Ld2 Td8 15. a4 d5 16. Tfc1 b6 17. b4 Ld6 18. Sxd6 Kxd6 19. b5 Lb7 20. Lf4† e5 21. Ld2 e4 22. Lf4† Ke7 23. Tc7† Td7 24. Lh3 Txc7 25. Lxc7 Sd7 26. Lxd7 Kxd7 27. Lxb6 Tc8 28. Ld4 Tc4 29. e3 Tb4 30. Lc3 Tb3 31. Lxg7 Lc8 32. a5 Lb7 33. a5 La8 34. Ta5 d4 35. Lxd4 Ld5 36. b6 Tb1† 37. Kg2 Lc4 38. g4 uppgivet.

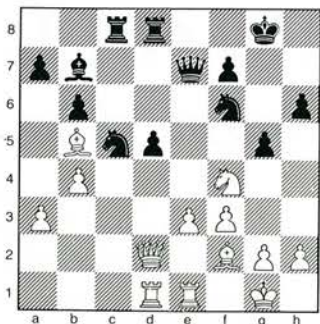
I fortsättningen behöll Vaganian ensam ledningen trots nederlag i sjunde rondan mot nyblivne stormästaren Boris Gelfand och allt såg upplagt ut för en armenisk slutseger. Men i trettonde rondan skedde en scenförändring; Vaganian mötte trefaldige Sovjetmästaren Aleksander Beljavskij och förlorade efter blott 28 drag.

Ett grovt förbiseende av Vaganian medförde att Beljavskij fick avgörande hot:

NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 32)

Aleksander Beljavskij   Rafael Vaganian
1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2 0–0 5. a3 Lxc3† 6. Dxc3 b6 7. Lg5 Lb7 8. f3 h6 9. Lh4 d5 10. cxd5 exd5 11. e3 Te8 12. Sh3 Sbd7 13. Le2 c5 14. 0–0 De7 15. Lf2 Tac8 16. Tfe1 cxd4 17. Dxd4 Sc5 18. Tad1 Se6 19. Dd2 Sc5 20. Lb5 Ted8 21. Sf4 g5 22. b4

■ Stuart Rachels, 20, vann USA-mästerskapet – den yngste segraren sedan Bobby Fischers dagar – i Long Beach, Kalifornien före bl a 13 stormästare: Rachels, Yasser Seirawan och Roman Dzindzichashvili 9½ (av 15), Boris Gulko 9, Nick De Firmian, Anthony Miles och Joel Benjamin 8½, Maxim Dlugy och John Fedorowicz 8 etc.

22. — Sxe4 23. fxe4 Sxe4 24. Db2 Sxf2? 25. Sh5! Sh3† 26. gxh3 f5 27. e4 dxe4 28. Ld7! uppgivet.

Slutstriden blev skarp. Före femtonde och

Deep Thought chanslös

Världsmästaren Garri Kasparov hade inga problem att slå världens bästa dator, Deep Thought, med 2–0 i en match i USA i slutet av oktober. Deep Thought har besegrat bl a Bent Larsen och sägs kunna göra 700 000 beräkningar per sekund.

– Kom igen om fem år, sade Kasparov efteråt medan han belåtet stoppade på sig segerchecken på 10 000 dollar.

Miss Schack

Malin Karlsson från Bergkarlås i Dalarna har av schacklubbarna i Oyansiljan korats till Miss Schack i samband med en utställning i Mora. Hon har inga meriter som spelare men har väckt uppmärksamhet för sitt måleri med schacksymboler.

NM för synskadade

har spelats med fyramannalag i Västerhanninge. Finland segrade med 10½ poäng (av 12) före Sverige 7, Danmark 4 och Norge 2½. Den individuella turneringen vanns av Jörgen Magnusson med 2½/3.

■ Ferdinand Hellers tog 50 procent och blev sju i en stormästarturnering i Groningen, Holland vid årsskiftet. Ian Rogers, Australien segrade med 6½/9 före Viswanathan Anand, Indien 5½.

sista rondon kämpade fem man om segern. Ledarparet var då Beljavskij och Sergej Dolmatov, turneringens toprankade deltagare som båda hade 8½ poäng. De följdes av Vaganian, Gelfand och Odessa-stormästaren Vereslav Eingorn 8.

Dolmatov hade efter en svag inledning med tre poäng på de sju första ronderna tagit fram det vinstgivande spelet. Här är hans seger i nionde rondens:

SPANSKT PARTI (C 92)

Sergej Dolmatov Vladimir Malanjuk

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 0–0 8. c3 d6 9. h3 Sd7 10. d4 Lf6 11. Le3 Lb7 12. Sbd2 Se7 13. Lc2 c5 14. d5 Sb6 15. b4 cxb4 16. cxb4 Lc8 17. a4 bxa4 18. Lxa4 Sxa4 19. Dxa4 Ld7 20. Db3 Sc8 21. Sc4 De8 22. Sfd2 Lh4 23. Ta2 Lb5 24. Sb1 Tb8 25. Sc3 Ld8 26. Sa5 Se7 27. Tc1 f5 28. Sc6 Te8 29. Sxb5 axb5 30. Ta7 Kh8 31. Sxe7 Lxe7 32. exf5 Txc1† 33. Lxcl Txf5 34. Dd3 e4 35. Dxe4 Te5 36. Dc2 Lf8 37. Lb2 Txd5 38. Tc7 Tg5 39. h4 Tg4 40. Df5 Tc4 41. Txc4 bxc4 42. b5 d5 43. b6 h6 44. Le5 uppgivet.

Finalomgången bjöd på dramatik och överraskningar. Beljavskij förlorade som vit mot Vladimir Tukmakov och Dolmatov föll mot den 20-årige debutanten och nyblivne stormästaren Aleksej Drejev, medan Gelfand tog en snabbremi mot Lembit Oll.

I de avbrutna partierna togs remi utan fortsatt spel mellan Eingorn och Ilja Smirin medan Balasjov gav upp, också utan spel, mot Vaganian. Därmed var kampen avgjord och Vaganian stod som ensam segrare.

Slutställning: 1) GM Rafael Vaganian (2585) 9 (av 15), 2) GM Aleksander Beljavskij (2620) 8½, 3) GM Boris Gelfand (2590) 8½, 4) GM Sergej Dolmatov (2610) 8½, 5) GM Vereslav Eingorn (2560) 8½ (ordningsföljden enligt SB), 6–7) GM Konstantin Lerner (2530) och IM Lembit Oll (2550) 8, 8–9) IM Konstantin Asejev (2520) och GM Aleksej Drejev (2570) 7½, 10–12) Georgij Georgadze (2470), GM Andrej Sokolov (2595) och GM Vladimir Tukmakov (2565) 7, 13–14) GM Jurij Balasjov (2535) och IM Semen Dvojris (2520) 6½, 15–16) GM Vladimir Malanjuk (2560) och IM Ilja Smirin (2530) 6.

Lennart Hansson

SCHACKMÄSTAREN som romanförfattare

Den tomma spelplatsen – vems är den? Christer Niklassons förstås, schackmästaren som hoppade av och slog sig på poesi och teater i stället. På sistone har han också ”valt att spela på prosans bräde”, vilket resulterat i hans första roman, som har just titeln Den tomma spelplatsen (Symposion).

Boken kan delvis uppfattas som en sorts självbekännelse. Berättaren är liksom författaren en avhoppad schackspelare, verksam vid en liten experimentteater i New York. En stor del av romanen upptas av berättarens försök att reda ut för sig själv och andra varför han lämnat schackspelet för teatern. Till det temat ansluter sig en fiktiv berättelse om en VM-match mellan den amerikanske titelinnehavaren Mister Jones och hans polske utmanare, den kedjerökande och vodka-pimplande Sobra (sic! borde han inte ha hetat Ebra?) Nikotinskij. Motiven binds samman, när berättaren accepterar att bli Nikotinskijns sekundant i matchen.

Niklassons bok är ett gott bevis på att en schackmästare kan skriva begripligt och medryckande om schack också för dem som inte behärskar det kungliga spelet – och dit måste ju flertalet av bokens presumtiva läsare höra. Spelets magi och dramatik, uppladdningen av fysisk energi och intellektuell kapacitet inför en match, sekunderna av andlös spänning innan ett avgörande drag utförs – allt finns där, förmedlat på ett både poetiskt och dramatiskt språk. Där finns inlevelse i hur tung mästartkronan kan vara att bära, parad med stor insikt i den människas psyke för vilken schackspelet betyder liv och icke-spelet är liktydigt med död.

Enligt bokens baksidestext har författaren inte satt bort en enda pjäs under berättelsens gång. Det tycker jag nog förstås är en sanning med modifikation. Romanen hade enligt min mening vunnit betydligt i täthet och kvalitet, om Niklasson renodlat den fiktiva berättelsen, kontrasterat Nikotinskijns och Jones' (vars förebild i sinnevärlden är ingen mindre än Bobby Fischer) karaktärer och

byggt ut deras biografier med tillhörande miljöer. Författarens myckna egotrippande och jämförelserna mellan schackspelet och spelet på de tilljos som föreställer världen hade med fördel kunna bilda stomme i ännu en bok från Niklassons penna. Romantek-

Nya böcker

niskt är det ju för övrigt rätt omöjligt att låta berättaren uppträda som jag-person och samtidigt placera honom på insidan av andra människor och låta honom utveckla deras tankar och känslor.

Mitt sammanfattande betyg på Christer Niklassons debutroman är inte desto mindre: god och läsvärd. Jag har läst den som icke-schackspelare och haft rikt utbyte av den. För schackentusiasten måste den bitvis vara en underbar läsoplevelse. Skönlitterära verk med schackmotiv tillhör inte vanligheterna. Och här är dessutom de schackliga resonemangen korrekta och förda med ackuratess. Ingen kan ju påstå att författaren skulle sakna kunskaper i ämnet.

Eva Strömberg Krantz

Ny problembok

”Axel Åkerblom schackkonstnär” är titeln på en ny utgåva av Svenska Problem-schackklubben. Den är en värdig minnesbok om den geniale problem- och studieförfattaren, flitige schackskribenten och framstående turneringsspelaren Axel Åkerblom.

Åkerblom föddes 1904 och avled 1980.

Han var till yrket journalist och under större delen av sitt liv bosatt i Avesta i Dalarna.

Den föreliggande boken om hans schackliga skapande är sammanställd av en redaktionskommitté bestående av H Fröberg, A Hildebrand, H Hultberg, A Uddgren och K Widlert, vilka svarar för utformning och text samt problem-, studie- och partiurval. Ur Åkerbloms rika produktion har medtagits 15 tvådragare, 133 tredragare, 1 hjälpmatt och 2 retrouppgifter. Vidare 40 studier, 5 partier och 1 partislut. Samtliga problem- och studielösningar är försedda med kortfattade men instruktiva kommentarer.

Till bokens förtjänster hör även temaförklaringar och register. Självfallet bör också nämnas de finstämda minnesord som tecknats av Åkerbloms mångåriga vän Sven Backlund.

Sammanfattningsvis: Ett förnämligt axplock ur en av Sveriges mångsidigaste schackbegåvnings kvarlätenskap.

Boken kan beställas av Svenska Problemschackklubben, postgiro 44 87 33-6 (adress Anders Uddgren, Farkostvägen 8, 3 tr, 181 35 Lidingö) eller från Tidskrift för Schack. Priset är 100 kr, med moms och portokostnad cirka 140 kr.

Lennart Larsson

M som i Manhem – eller medlem...

Vid universitet i Canberra, Australien undervisar en man vid namn Thomas Mautner i filosofi. Frågan är:

Vad har han gemensamt med t ex Leho Laurine, estnisk landslagsspelare på 30-talet, studieexperten Lars Falk, Uppsala samt Göteborgspostens schackredaktör Krister Berg?

Svar: Alla har varit, eller är, medlemmar i Schacksällskapet Manhem, Göteborg.

Det framgår av en till utseendet anspråkslös, 30-sidig skrift med titeln "Från Aatolainen till Östman", sammanställd av Arne Berggren och Håkan Olsén. Skriften innehåller, tro det eller ej, namnen – cirka 1 600 – på sällskapets samtliga medlemmar från grundandet 1906 till 1989. Alla är försedda med uppgifter om in- och ev utträdesår, nästan alla med födelsedata, många med intressanta biografiska uppgifter.

Här samsas möbelsnickare, barnmorskor och sjökaptener, adjunkter och skorstensfejarmästare och filosofie doktorer i tyska, här finns folk som kommer från Oslo, Grekland, Hultsfred och Karelen som vinner DM och KM och SM i korr. Som emigrerar till Örnsköldsvik, Kanada och Sydamerika. Som dör i drukkings- och flygolyckor...

Den som har sysslat något lite med faktsamlande ryggar inför blotta tanken på att ge sig i kast med ett projekt av det här slaget. Arkiv, pastorsexpeditioner etc måste bokstavligen ha dammsugits, telefonräkningar-na vågar man inte ens tänka på...

Resultatet har blivit något som säkerligen ingen schackklubb i landet kan uppvisa maken till.

I förordet, skrivet av Manhems ordförande Torsten Lindh, betecknas Berggren och Olsén som eldsjälur. Här, om någonsin, är detta uttryck på sin plats.

Bo Plato

Grigorij Löwenfisch & Vassilij Smyslov: Rock Endings

Batsford, häftad, algebraisk notation, pris 9.95 pund

Äntligen har verket om tornslutspel av världsmästaren Smyslov och Löwenfisch kommit ut med algebraisk notation. Tidigare har boken som gavs ut på ryska redan 1957, sedan 1971 funnits på engelska, men med den för oss betydligt mer svårlästa deskriptiva notationen.

På 215 sidor, med 318 diagram, tar de båda stormästarna oss med in i tornslutspels knepiga labrynter, med dess finesser och nyanseringar. Det börjar försiktigt med Philidor's bekanta remiställning och Lucenas vinstposition i slutspel torn + bonde mot torn för att sluta med mer komplicerade tornslutspel innehållande flera bönder på båda sidor.

Ungefär hälften av alla slutspel är tornslutspel. Bland kända mästare som insett betydelsen av att behärska dessa ordentligt märks Philidor, Steinitz, Lasker, Rubinstein, Capablanca och Aljechin.

Även om boken är mycket pedagogisk och lärorik, så innehåller den dock en stor skönhetsfläck. Och det är alla de hundratals tryckfel (på sidan 31 t ex hela 56!), där man förväxlat första och åttonde raden i översätt-

ningen, blandat ihop symbolerna för kung och torn etc.

Tyvärr känns det därför som något av ett hastverk. Jag råder nu alla som inte trivs med att sitta och ändra i texten att vänta tills nästa, reviderade upplaga kommer ut. Förhoppningsvis lär det inte dröja alltför länge, ty den matnyttiga skriften är verkligen värd ett bättre öde.

Rolf Lekander

Alexei Suetin: Caro-Kann Defence

Batsford, häftad, algebraisk notation, pris 9.95 pund

Den sovjetiske stormästaren Alexei Suetins bok om Caro-Kann har nu kommit i en engelsk utgåva. Den innehåller material fram t o m kandidatfinalen Karpov – Sokolov 1987, vilket betyder att en del ny teori inte finns med.

Det är annars en heltäckande bok om Caro-Kann, i tre delar med ett antal kapitel i varje del. En lättläst text om spelstrategin finns för de flesta varianter. Detta är en viktig ingrediens i en spelöppningsbok.

Damspringarvarianten har på senare tid ofta spelats av de starkaste spelarna i världen och den ges stort utrymme (30 sidor).

Ett bra grepp är att ge varianten 1. e4 c6 2. d4 d5 3. Sc3 g6 ett eget kapitel.

Boken avslutas med sex partier med hänvisning till respektive teoriavsnitt. Det handlar ofta om jämna ställningar i Caro-Kann och därför hade det varit värdefullt med en mera omfattande partisamling.

Slutomdöme: En bra bok i vilken den förklarande texten om spelets idéer visar författarens fina känsla för nyanserna i Caro-Kann.

Gert Larsson

Stefan Bücker: Englund Gambit

Edition Mädlar im Walter Rau Verlag, häftad, pris 24:90 D-Mark.

FM Stefan Bücker har länge forskat i spelöppningsteoriens tasselmarker och redan 1979 lanserade han den numera nästan salongsfä-higa Gamen (der Geier): 1. d4 c5 2. d5 Sf6 3. c4 Se4!?

Nu har hans originella och självständiga tänkande resulterat i en bok om Englundgambit, i vilken han gör intressanta jämförel-

ser mellan denna gambit och varianter i andra öppningar, mest gambitar. Den idéhistoriskt intresserade kan här hitta små guld-korn.

Diagrammen (ungefär två per sida) är utmärkt placerade i anslutning till texten. Speciellt bra är att även bivarianternas förgreningar har försetts med diagram.

Fotnoter förekommer i rikligt antal, ibland halva sidan, men det avskräcker inte när man väl har kommit in i systemet.

Englundgambiten (uppkallad efter svensken Fritz Englund, 1871–1933) är väl mest bekant för den vulgära blixtfällan: 1. d4 e5 2. dxe5 Sc6 3. Sf3 De7 4. Lf4 Db4† 5. Ld2 Dxb2 6. Lc3? Lb4 7. Dd2?? Lxc3 8. Dxc3 Dc1† matt.

Denna fälla har egentligen ytterst liten betydelse och en riktig behandling av varianten med 4. Lf4 ger ofta upphov till ett mera strategiskt (vits damflygel är försvagad) än taktiskt spel.

Gambiten förekommer oftast i tematurningar, vanligen i korrschack. Även i när-schack har Englundgambit spelats som tematurning. Stockholm 1932–33, en legendarisk tävling med namn som Spielmann, Stoltz och Lundin, har gett upphov till Stockholmsvarianten: 1. d4 e5 2. dxe5 Sc6 3. Sf3 De7 4. Dd5, som efter 4. – f6 5. exf6 Sxf6 6. Db3 d5 7. Sc3 Ld7! kan leda till hårresande förvecklingar.

Temaspel med Englund rekommenderas som ett bra laxermedel mot pjäsförstoppning och den som gillar lite udda spel bör absolut studera Bückers bok.

Dambondefolket är härmed varnat. De skaffar samma utgåva – och så kommer Gamen flygande...

Alf Isaxon

Anatoly Karpov: The Open Game in Action

Batsford, 109 sidor, häftad.

Exvärldsmästaren skriver om de öppna spelen. Intressant, men kanske inte så särskilt mycket nytt. Det mesta återfinns i t ex Informatorböckerna.

Huvuddelen handlar om Spanskt och Ryskt. Sedan lite grand om Skotskt, Italienskt och Fyrspringarspel. Men nog utgör väl de öppna spelen betydligt mer än detta, Mr Karpov?

Kjell Krantz

UDDA KORRSCHACK

Som aktiv korrorschackspelare tycker jag att normalantalet om 10–15 partier samtidigt är på tok för lite. Helst vill jag ha ett par tre kort i brevlådan varje dag. På senare år har jag därför spätt på med ett allt större antal fria partier.

Det började år 1986. Ungraren Sándor Szilágyi ville nödvändigt ha mig med i en ungersk tematurnering rörande Budapestgambit – det var visst något slags jubileum. Inte kunde jag något speciellt om denna öppning men jag ställde i alla fall upp. Det visade sig bli en skicksediger turnering. Vi var nio från början, men innan första kortet var avsänt hade en schweizare avlidit.

Sedan inträffade, i december 1987, den högst tragiska händelsen i Hurstville, Australien, med det schackspelande paret Kellner (John och Nadine). Troligen är mina två Budapestgambitar mot John Kellner de sista partier han någonsin färdigspelade. Och troligen visste han inte om det!

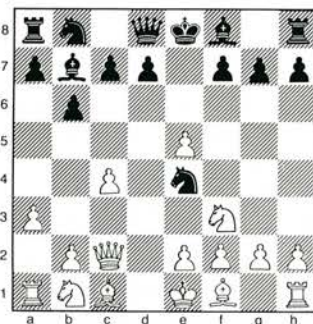
Jag skickade mitt sista brev i slutet av november 1987 och däri föreslog jag 1–1 (var sin vinst). Katastrofen kom två veckor senare – ett gåtfullt mord- och självmordsdrama som krävde bådas liv. Jag kan för övrigt av korrespondensen med John bekräfta att förhållandet makarna emellan var det allra bästa. Att John skulle ha psykiska problem framgick heller aldrig av breven.

Då jag bjöd 1–1 i partierna hade detta sin särskilda förklaring. I november 1987 var det klart att vi båda skulle spela i en annan tematurnering, privat anordnad av holländaren Mario Fiorito. Nu gällde det Evansgambit, som tillhörde Johns favoritöppningar. Han såg särskilt fram mot att få spela i denna turnering, men därav blev alltså intet.

Turneringen med Budapestgambit har dessbättre inte drabbats av fler missöden. Men mexikanen Guizar är ett kapitel för sig. Korrespondensen med honom fungerade inte, i varje fall var postbefordringstiderna enorma. I fjol bjöd jag därför remi i båda partierna (14–15 drag) och hans accept kom för inte så länge sedan. Turneringen är tänkt att vara slut denna höst!

I ett av partierna mot Guizar spelade jag som svart en fullständigt utdömd variant. Så här:

1. d4 Sf6 2. c4 e5 3. dxe5 Se4 4. Sf3 b6!?
Förkastas helt i boken bara vit undviker 5. Dd5? Lb7! 6. Dxb7? Sc6! etc.
5. a3 Lb7 5. Dc2

Klar fördel för vit, säger boken. Jag tycker inte det är så klart.

6. – a5! 7. Sc3

Annars är det ju ingen större poäng med Dc2, fast 7. Sbd2 är nog bättre.

7. – Sxc3 8. Lg5!

Taktiska fällor går sällan hem i korr: 8. Dxc3? Lb4! med avgörande fördel för svart. Nu går inte 8. – f6? 9. exf6 10. Dxc3. Därför...

8. – Le7 9. Lxe7 Dxe7 10. Dxc3 0–0 11. e3 Sa6 12. Le2 Sc5 13. 0–0 a4 14. Tad1 Tae8 15. Se1 Dxe5 16. remi.

Svart står väl nästan bättre i slutställningen!?

★ ★ ★

Det var inte svårt slag att Kellner inte kunde vara med i Evansturneringen, men Fiorito lyckades ändå få ihop ett beprövat gäng och turneringen kom i gång. Den visade sig bli en mammothistoria, 2x17 partier för varje inblandad gambitör. Mastigt även för mig! Fjölåret blev i gengäld inget bra år vad beträffar de ”riktiga” partierna.

Näväl, Evansturneringen var mycket intressant i sig. Jag testade en del skumma saker även här, och de utföll faktiskt ganska

bra. Så bra att jag ännu aldrig fått stryk i en riktig Evansgambit. Som vit har jag i flera partier låtit fi ställa upp sig med det ”solida” Laskerförsvaret. Sålunda:

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lc4 Lc5 4. b4 Lxb4 5. c3 La5 6. 0–0 d6 7. d4 Lb6 8. dxe5 dxe5 9. Db3 Df6 10. Lg5 Dg6 11. Ld5 Sge7 12. Lxe7 Kxe7 13. Lxc6 Dxc6 14. Sxe5 De6 15. Sc4 Td8 17. Sbd2 Kf8 17. Kh1

I den här ställningen föreslår Botterill i *Open Gambits* draget 17. – f5!?! som bra för svart. I flera av mina partier har detta testats och i alla har jag snart fått vinstspel efter 18. f4!.

I dagsläget har jag 20 färdigspelade partier här, tre remier tappade. Ungefär samma vinstprocent som vit och svart. Av experterna i turneringen är väl Harding, Tiemann och Skotorenko de mest kända.

★ ★ ★

Min tredje gambitturnering startade vid årets början och avser Lettisk gambit. Det var en av deltagarna i Evansgambiten, holländaren John Elburg, som tyckte att detta var en trevlig uppföljare. Och så blev det. Några ställde upp och några nya tillkom, däribland Thomas Svendsen, bergsbestigaren från Norge som är bosatt i Schweiz.

Thomas är expert på Lettiskt. Vårt parti har nyligen inletts (han var tvungen att dra i väg till Nepal ett tag). Jag har svart:

1. e4 e5 2. Sf3 f5 3. Sc3!

Utän tvekan ett underskattat drag i Lettiskt. Poängen är bl a fortsättningen 3. – fxe4 4. Sxe5 Sf6 5. Sg4! med bra spel för vit. Därför valde jag ett förslag av Tiemann...

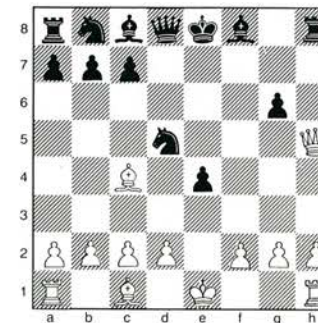
3. – Sf6 4. Lc4!

Nu är vi med dragomkastning inne i något som kallas Morgados variant. Efter ytterligare...

4. – fxe4 5. Sxe5 d5 6. Sxd5 Sxd5 7. Dh5† g6 8. Sxg6 hxg6

Korr-VM

Ulf Svenson, Skänninge, är från den 1 juli rankad femma bland världens korrorschackspelare med 2665. Han har som ende svensk blivit inlottad i den trettonde VM-finalen. Tre svenskar deltar i de tre 3/4-finalerna: Stig Lundholm, Helsingborg, Kjell Krantz, Höör och Sune Hjorth, Sundsvall.

... är 9. Dxb7? Sc6! etc. Hagen Tiemann anger i sin nya bok också 9. Dxb7† som fördelaktigt för svart, men som tur var började jag analysera det hela. På det givna 9. – Ke7 följer starkt 10. Dg5†!. Poängen är 10. – Sf6? 11. De5† jämte 12. De6† matt!

Jag misstänker att det var just detta Thomas ville locka in mig i. Jag spelade därför 4. – Sc6!?! och vi torde vara inne på terra incognita. Eller?

Som sagt, lite friare korrrpartier är ett utmärkt komplement till de seriösa partierna. Man bör då passa på att testa nya idéer. Lycka till!

Kjell Krantz

Wasa vann Korr-SM

Då endast sex partier återstår i Lag-SM 1988 står det klart att Wasa SK har vunnit sina första SM-tecken. Avståndet till andraplacerade SK Rockaden är ointagliga tre poäng:

Wasa SK 28 (2 partier kvar), SK Rockaden 25 (2), Malmö SS 24 (3).

Kampen om silvret är som synes ännu inte avgjord.

I Wasas vinnande lag har ingått Tom Wedberg, Caspar Carleson, Rune Ljungberg och Bengt Sjödin. Kvartetten redovisar endast ett förlustparti – imponerande!

Tematurneringar

I ICCF:s (Internationella korrorschackförbundet) regi startar regelbundet tematurneringar, alltså med vissa öppningsdrag givna. 1 februari utgår anmälningstiden för TT/2/90 – Steinitzvarianten i Franskt (start 1 mars) och senare i år blir det även turneringar med

1. b4, avbytesvarianten i Grünfeld, Engelskt osv.

Intresserade kan ta kontakt med turneringsledaren Jørgen Axel Nielsen, Postbox 1861, DK-8270 Højbjerg, Danmark, tel (45) 86 29 73 73.

Runström etta

Före Sverigemästaren Harry Runström vann en kortturnering som har spelats i Västergötland till minnet av Birger Wikström. Mer därom i nästa nummer!

Ny Korr-SM-bok

Den tredje kompletta partisamlingen från SM i korrshack har nu utkommit. Innehållet är respektingivande med 390 partier,

många kommenterade, som spelades i SM 1980 (segrare Hasse Mineur) och SM 1981 (segrare Bertil Wikström) samt lag-SM 1980 (segrare Schack 08).

Boken har sammanställts av Anders Wirgren och Carl-Eric Erlandsson, som till sin hjälp haft Kenneth Lenander och Kjell Krantz, en synnerligen kompetent kvartett.

Korr-SM 1980-1981 kostar 100 kronor - ett i dessa inflationspriser lågt pris för 270 sidor högklassig underhållning med många öppningstips från elitspelarnas egna teori-verkstäder.

De två tidigare böckerna. Korr-SM 1967-1976 samt Korr-SM 1976-1979 är numera svåra att komma över, trots att den förstnämnda trycktes i en andra upplaga. Så lyd ett gott råd och försäkra dig om ett färskt exemplar...

LITTERATURNYHETER december 1989

Semi-Closed Openings in Action (Karpov) 134 s (89). Fjärde och avslutande boken i denna serie. Här behandlar K utvecklingen i Grünfeld, Damindiskt, Kungsindiskt och Nimzoidiskt	95:-
Trends in French Classical (Jacobs) (89) 100 partier med öppningsöversikt	42:-
Trends in Sicilian Lb5† (Carlier) (89) 100 partier med öppningsöversikt	42:-
Trends in Sicilian 2. c3 (Doncevic) (89) 100 partier med öppningsöversikt	42:-
Vitolins Var: Scheveningen 6. Lb5†!? (Wojtkiewicz & Sandler) 36 s (89). Förord av Tal, 19 kommenterade och analyserade partier	42:-
Trends in Classical Pirc (Hodgson) (89) 100 partier med öppningsöversikt	42:-
Die Robatsch Vert. (Warzecha) 124 s (89) (1. e4 g6 2. d4 Lg7)	79:-
Trends in Modern Benoni (Norwood) (89) 100 partier med öppningsöversikt	42:-
Trends in Benko Gambit (Jacobs) (89) 100 partier med öppningsöversikt	42:-
Testbuch des Königsangriffs (Treppler) 123 s (89) 120 övningsuppgifter i matsättning	75:-
Testbuch der Abwicklungen und Übergänge (Treppler) 128 s (89) 120 övningsuppgifter	75:-
Endspiele Springer gegen Läufer, Turm gegen Leichtfigur (Awerbach) 383 s (89)	98:-
Soviet Tournament News Review 1 nov 88 (166 s) (88) 153 partier från 55:e sovjetiska mästerskapet, kommentarer och med öppningsöversikt	150:-
Soviet Tournament News Review 1 Jan-March 89 (267 s) (89) 475 partier, kommentarer och öppningsöversikt	160:-
Soviet Tournament News Review 2 April-June 89 (235 s) 186 partier, kommentarer och 134 sidor öppningsöversikt med nyheter	160:-
Soviet Tournament News Review 3 July-Sep 89 (291 s) (89) 709 partier, kommentarer, kombinationer och öppningsöversikt	165:-
Tournament Chess 34	135:-
Schachspiegel VI	115:-

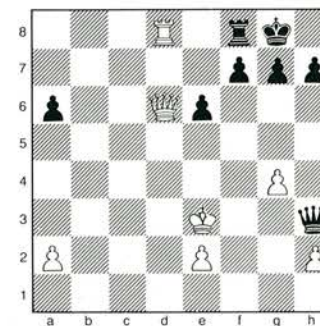
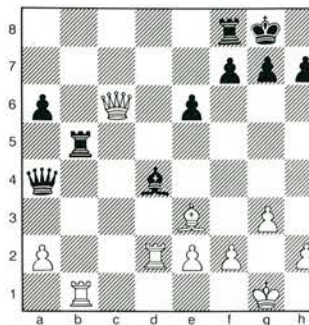
CONTRADE

Postadress: Box 5167, 200 71 Malmö. Besöksadress: Mariedalsvägen 21
Telefon 040/98 20 07. Postgiro 419 06 61-1. Bankgiro 860 6774

VISST VAR DET VINST FÖR VÄRLDSMÄSTAREN!

Ni minns kanske det omdiskuterade partiet Kasparov - Ribli i näst sista rondan av World Cup-turneringen i Skellefteå. Det var där världsmästaren accepterade ett remianbud i en ställning som tycktes vara vunnen för honom.

I TfS nr 9/1989 återgav vi en analys av Ingvar Gannholm, som i sin krönika i *Gotlands Allehanda* menade att partiet ändå var remi:

Så här såg brädet ut när spelarna delade poängen. Efteråt angav Anatolij Karpov och Rafael Vaganian 26. Txb5 Lxe3 27. Td8!! Txd8 (27. - Dxb5 28. Dd6 Te8 29. De7!!) 28. Td5!! med vinst för vit.

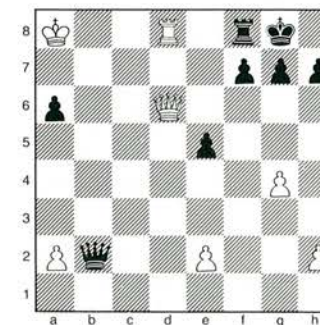
Gannholm föreslog att svart i stället för 27. - Dxb5 skulle spela 27. - Lxf2†!, varefter han skulle hålla remi genom evig schack.

Gunnar Johansson, Göteborg är av annan mening. Ordet till honom:

Läsarbrev

- De första 22 halvdragen i Gannholms analys verkar stämma. Efter 26. Txb5 Lxe3 27. Td8 Lxf2† 28. Kxf2 (28. Kf1 fördröjer vinsten med två halvdrag) Dxb5 29. Dd6 Df5† 30. Kg1 Db1† 31. Kg2 De4† 32. Kh3 Df5† 33. g4 Df1† 34. Kg3 Dg1† (34. - De1† 35. Kf3! går på ett ut) 35. Kf3 Df1† 36. Ke3 Dh3†

- Det är lätt att hålla med Gert Ligterink i *Volkskrant* av den 9 september att detta

Distriktsnytt

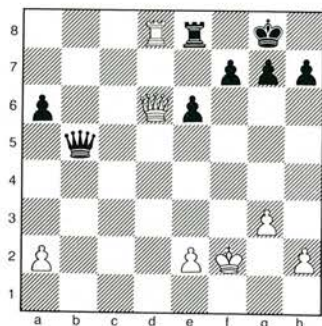

Norra Västerbotten

□ 1989 års viktigaste tävling – World Cup i Skellefteå räknas inte! – var DM, som gav följande resultat: 1) Gösta Enqvist, Skellefteå SK 4 (av 5), 2) Sture Eriksson, Löfvångers SK 4, 3) Harry Hedlund, Skellefteå SK 3.
□ Lag-DM: 1) Skellefteå SK 5, 2) Löfvångers SK 4, 3) SK Remis, Skelleftehamn 3.

► hade blivit utnämnt till årets parti om Kasparov hade spelat så.

– Vi kan heller inte undanhålla TfS-lärsarna det vackraste draget i spelarnas analyser efter partiet, nämligen (efter 26. Txb5 Lxe3 27. Td8 Dxb5 28. Dd6 Lxf2† 29. Kxf2 Te8 (i stället för 29. – Df5† i varianten ovan):

– Här följer det läckra avlänkande mellandraget 30. a4!! (men inte 30. De7?? Db6†) Dxa4 31. De7!. Eller, analogt med huvudvarianten fast kortare eftersom Te8 hänger: 30. – Df5† 31. Kg2 De4† 32. Kh3 Df5† 33. g4 Df1† 34. Kg3 Dg1† 35. Kf3 Df1† 36. Ke3 Dh3† 37. Kd2 Dh6† 38. Kd1 och vits kung har åter kommit torrskodd ur schackregnet.

– Alla dessa varianter härrör från IM Ligterinks spalt i holländska *Volkskrant*. Får vi rekommendera biblioteken att ta en prenumeration, åtminstone gällande lördagar, då världens bästa (?) dagstidningsspalt är införd!

Gunnar Johansson

Skelleftemästerskapet: 1) Sune Larsson 7 (av 7!), 2) Eric Ola Forssén 6, 3) Sigvard Stenlund 5.

Småland

□ Den årliga fyrstadsmatchen mellan Tranås, Eksjö, Nässjö och Vetlanda spelades för 34:e gången i regi av Njudungs SK. Nässjö visade sig ha det starkaste 20-mannalaget och tog den första inteckningen i ett nyuppsatt vandringspris. Eksjö hade den "bredaste" truppen med Carl Sköld, 90, och Olof Gustavsson, 9, i laget.

Slutställning: 1) Nässjö 6 (31), 2) Vetlanda 4 (35½), 3) Eksjö 2 (27½), 4) Tranås 0 (25).

Maximala 3 poäng togs av T Axelsson och M Larsson, Tranås, P O Nordström, Eksjö, A Nilsson, S Wilhelmsson, T Schneider och L Almqvist, alla Vetlanda.

□ Vaggeryds SK har firat 40-årsjubileum med en simultanföreställning av IM Jonny Hector som avverkade 30 motståndare på drygt tre timmar med resultatet 26 vinster och 4 förluster. De som lyckades vinna var Arne Wallenberg, Peter Sjögren och Börje Aginger, samtliga Vaggeryd, samt Marcel Scheradon, Värnamo SS.

Blekinge

□ Rödebyblixten annandag jul samlade 30 deltagare som möttes alla mot alla. Resultat: 1) Franko Lukez, Markaryds SK 27, 2) Ulf Jiretorn, Bräkne-Hoby SK 26, 3) Kjell-Uno Petersson, Rödeby SK 23½, 4) Örjan Svensson, SK City, Eskilstuna 22½, 5) Michael Jönsson, Ronneby SK 22.

Nordskåne

□ Anders Göransson, 20, Hässleholms SK vann överraskande DM före flera etablerade namn. Tävlingarna, som spelades i Hässleholm, samlade 26 startande. Resultat: 1) Anders Göransson, Hässleholms SK 5 (av 6), 2) Johnny Myrberg, Kristianstads SK 4½, 3) Per Christensen, Hässleholms SK 4½, 4) Karl Svensson, Vanneberga SK 4, 5) Bo Aurell, Hässleholms SK 4.

□ Snabbschack-DM i Kristianstad: 1) Stefan

Jönsson, Kristianstads SK 6 (av 7), 2) Björn Bertilsson, Vanneberga SK 5½, 3) Karl Svensson, Vanneberga SK 4½, 4) Albin Nilsson, Arkelstorp/Näsium Alliansen 4½ (16 deltagare). Juniortiteln erövrades av Tomas Degerhammar, Kristianstads SK.

Östergötland

□ Schack 08:s klubbmästerskap spelades under hösten som eloturnering. Resultat: 1–2) Johan Ingbrandt och Ingemar Schütz 4½ (av 7), 3–4) Pontus Sjödal och Jesper Hall 4, 5) Per Thorén 3½, 6) Nils-Gustaf Renman 3, 7) Jan Nordström 2½, 8) Niclas Ottenklev 2.

Södra Småland

□ DM i snabbschack i Ljungby samlade 45 startande. Resultat: 1) Rolf Lekander, Växjö SK 6½ (av 7), 2) Ronald Heidenfors, Teleborgs SK, Växjö 5½, 3–4) Conny Olsson, Ölands SS (bäste A-junior) och Christer Hult, Teleborgs SK 5, 5) Per Johansson, Ingelstad/Uråsa SK 4½.

Kristian Stålné, Växjö SK och Lars Johan Lindström, Ljungby SK tog övriga juniortitlar.

□ 25 spelare deltog i snabbschackturneringen om Jim Jonssons vandringspris i Växjö. Resultat: 1) Franko Lukez, Markaryds SK 5½ (av 7), 2) Ronald Heidenfors, Teleborgs SK 5½, 3) Alf Isaxon, Växjö SK 5½, 4) Mats Nystrand, Jönköpings SS 5, 5) Hans Svensson, Växjö SK 5.

I fjolårets turnering vann Heidenfors före Lukez som den här gången hade bäst kvalitetspoäng.

Stockholm

□ SK Passantens klubbmästerskap spelades som eloturnering under hösten. Resultat: 1) Dan Cramling 6½ (av 9), 2) Peter Ekelund 6½, 3) Per Larsson, 5½, 4) Stefan Sandén 5, 5) Anders Lovén 5, 6) Anders Lundin 4½, 7) Carl Fredrik Johansson 4, 8) Magnus Eriksson 3, 9) Malte Burwick 3, 10) Fredrik Nordlund 2.

□ Junior-DM vanns av Stefan Olsen, 18, Botkyrka SK, enligt StorStockholmsSchack en av de mest sensationella segrarna under 1980-talet. Resultat: 1) Stefan Olsen, Botkyrka SK 5 (av 6), 2) Olle Tidblad, Täby SK 4½, 3) Mikael Jonsson, SK Rockaden 4½, 4) Vesa Heinola, Södertälje SS 4½, 5) Jan Peter Palmblad, Sollentuna SK 4½ (31 deltagare).

D-juniorer: 1) Max Sigander, SK Rockaden 7, 2) Thomas Proschinger, Schack 27, Hägersten 6½, 3) Fredrik Sassenberg, SK Rockaden 6, 4) Fredrik Hallberg, Nacka SK 6, 5) Anna Lundin, SK Rockaden 6 (39 deltagare).

E-juniorer: 1) Anders Olsson, SK Rockaden 7 (av 8), 2) Björn Oppenheimer, Sollentuna SK 7, 3) Gunnar Kreitz, Wasa SK 6, 4) Niklas Holmberg, SK Rockaden 5, 5) Kasper Karlsson, Wasa SK 5 (15 deltagare).

Nordvästra Skåne

□ Blixt-DM i Åstorp lockade 85 deltagare, en ovanligt hög siffra. Resultat: 1) Gösta Petersson, Åstorps SS 11 (av 13), 2) Jan Bengtsson, Åstorps SS 10½, 3) Kenneth Josefsson, Åstorps SS 10½.

A-klassen vanns av Stefan Håkansson, Helsingborgs ASK, B-klassen av Anders Nilsson, Åstorps SS, C-klassen av Anil Surender, Landskrona SK, D-klassen av Navin Surender, Landskrona SK och flickklassen av Charlotte Sörman, Ängelholms SS.

□ Den årliga sexklubbmatchen med tre föreningar från distriktet och tre från Danmark – som hade premiär 1948 – har spelats med tiomannalag. Resultat: 1) Espergaerde 7, 2) Helsingör 6, 3) Landskrona SK 5½, 4) Hilleröd och Helsingborgs SS 5, 6) Helsingborgs ASK 1½.

Malmö

□ Den med Skånes Schackförbund gemensamma Lag-DM-tävlingen vanns av Malmö SS som i finalen slog Lunds ASK och Malmö AS med 3–1 respektive 4–0. LASK blev tvåa genom att spela 2–2 mot MAS.

□ Den årliga 50-mannamatchen mellan lag från samtliga fyra Skåneförbund samt Köpenhamn vanns för första gången på fyra år av skåningarna med de övertygande siffrorna 36–14. Trots att matchen ägde rum i Köpenhamn var den danska besättningen starkt försvagad. Gästerna, med Stellan Brynell och Saevar Bjarnason i spetsen, noterade 6½–3½ på de tio första borden.

□ DM i snabbschack: 1) Christian Jepson, Kirsebergs SK 6½ (av 7), 2) Johan Hellsten, Limhamns SK 5½, 3) Saevar Bjarnason, Malmö SS 5½, 4) Lennart Jönsson, Malmö AS 5.

Juniortiteln erövrades av Jesper Siming, Limhamns SK och kadettiteln av Daniel Carlsson, Limhamns SK. 32 spelare deltog.

17–18 februari 1990

VÄSTGÖTA OPEN SKARA

Västergötlands Schackförbund inbjuder till den årligen återkommande Västgöta Open. Tävligen spelas på samma ställe i Skara som tidigare. Enda ändringen är att vi spelar med en timmas betänketid i alla ronder.

Speltid: 60 minuter/spelare parti.

Spelsystem: 7 ronder Monrad i en öppen klass.

Spelplats: Tellus – Östra Kungsgatan mitt i Skara Centrum.

Priser: 3.000, 2.000, 1.500, 1.000 och 2×500 kr. Ratingpriser 500 i varje grupp, med indelning efter deltagarantalet.

Juniorpriser: Två juniorpriser 750 respektive 300 kr.

DM: I tävlingen ingår individuella DM. Bäst placerade spelare från distriktet blir distriktsmästare och erhåller utöver eventuella priser i Västgöta Open 1.000 kronor samt DM-nålen.

Startavgifter: 200 kronor, för juniorer födda 1969 eller senare 150 kronor. IGM och IM ingen startavgift.

Anmälan: Anmälan sker genom insättande av startavgiften på postgiro 86 62 37-1 senast 2 februari 1990. Ange namn, klubb och rating.

Speldagar: 17–18 februari 1990.

Tidsplan:	17 februari	18 februari
	Rond 1 10.00	Rond 5 9.00
	Rond 2 13.30	Rond 6 11.15
	Rond 3 15.45	Rond 7 14.15
	Rond 4 18.00	Prisutdelning 16.30

Upplysningar lämnas av Västergötlands Schackförbunds kansli, tel 0511-175 28 eller bostaden 0511-171 50.

Vi rekommenderar Stadshotellet (0511-130 00) eller Hotell Angle (0511-134 10).

Kansliet hjälper till med logifrågan om så önskas.

Anmäl dig redan nu till Västgöta Open!

VÄLKOMMEN

VÄSTERGÖTLANDS SCHACKFÖRBUND

Kansli: Skaraborgsgatan 17, 532 30 Skara

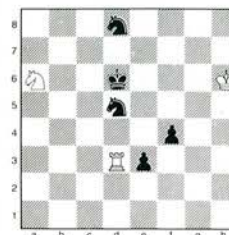
Studier

Originalstudier till: A Hildebrand,
Gröna gatan 31 B III, 754 36 Uppsala.

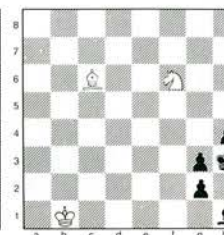
FYRA ORIGINALSTUDIER till Tfs' årsturnering 1990

2538. H Steniczka
Österrike

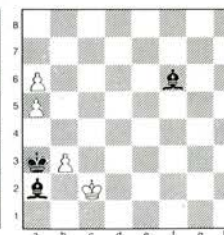
Remi

2539. J Ulrichsen
Norge

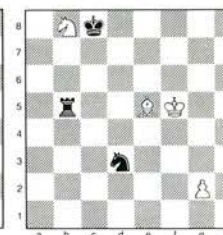
Vinst

2540. J Ulrichsen
Norge

Remi

2541. J Randviir
Estland

Remi

Tidskrift för Schack utlyser härmed sin 43:e årsturnering för studier. Priser: 500, 300, 200 kr. Dessutom hedersnämnden och omnämnden efter domarens gottfinnande. Domare för 1990 blir Lars Falk, Uppsala. Bidrag insändes till studieavdelningens redaktör A Hildebrand.

Tfs' årsturneringar startades 1945 tack vare en generös donation till tidskriftens 50-årsjubileum. De pågick 42 år i följd och avbröts först 1987, då tidskriften befann sig i en ekonomisk och redaktionell kris. Nu återupptas den gamla traditionen och man får hoppas att den skall stå sig åtminstone till sekelskiftet, till att börja med.

Alltsedan nr 1/1945 har över 2 500 studier

– såväl originalbidrag som reproduktioner – sett dagens ljus i Tfs' studieavdelning. I detta häfte publiceras årets första kvartett originalstudier. Lösningarna till dessa skall sändas till studiered för den 15 mars. Den bästa lösningen (eller vid lika resultat först inkomna) belönas med en schackbok.

I 2538 gäller det att se upp med svarts fribönder. Slutställningen uppvisar en känd

—Please reprint!—

Tidskrift för Schack announces an international tourney for original studies published in the magazine during 1990. Prices: 500, 300 and 200 Sw Cr. Judge: Lars Falk, Uppsala. Entries to A Hildebrand – address above.

modellpatt. 2539 bjuder på en duell mellan sK och de vita pjäserna, där vL spelar första fiolen men vS svarar för modellmatten.

2540 och 2541 har det gemensamt att båda bjuder på ekospel – med två tematiska varianter. I den lättare 2540 sker förgreningen i svarts 1:a drag, i 2541 i svarts 7:e. I den sistnämnda måste en springare offras för att den andra skall kunna infångas.

Tveka inte att sända in lösningarna även om någon studie skulle te sig för svår. Det är

sällan lösarna lyckas knäcka alla studier, så även ett delresultat kan ge utdelning.

Studielösandet vidgar blicken för slutspelen och kan dessutom bereda en estetisk njutning!

■ Den traditionella s k KRO-matchen i Hilversum, Holland, strax före jul utkämpades mellan Jan Timman och Nigel Short. Resultatet blev 3–3 sedan Short hämtat in ett underläge med ½–2½.

SCHACK-HISTORIA MED Tfs

Tidskrift för Schack har i snart 100 år speglat schackets utveckling här hemma och utomlands. Dess årgångar innehåller allt – partier, kommentarer, teoriartiklar, turneringsreferat, tabeller, intervjuer, porträtt, olympiader, landskamper, VM-matcher, problem, studier osv osv.

De första årgångarna är sedan länge utsålda och svåra att komma över. Många finns dock fortfarande i lager. Passa på att komplettera ditt schackbibliotek medan chansen fortfarande finns – priserna är desamma som i fjol!

Årg 1910 200:–	1955 175:–	1966 175:–	1977 100:–	1987 100:–
1913 175:–	1956 150:–	1967 175:–	1978 100:–	1988 100:–
1915 175:–	1957 150:–	1969 120:–	1979 100:–	1989 140:–
1919 175:–	1958 150:–	1970 120:–	1980 100:–	
1920 175:–	1959 150:–	1971 120:–	1981 100:–	Special I
1931 150:–*	1961 200:–	1972 175:–	1982 100:–	10 Tfs-nummer från olika årgångar 50:–
1947 175:–	1962 150:–	1973 100:–	1983 100:–	Special II
1949 175:–	1963 150:–	1974 100:–	1984 100:–	10 olika utländska schacktidsskrifter 40:–
1950 175:–	1964 150:–	1975 100:–	1985 100:–	
1954 150:–	1965 150:–	1976 100:–	1986 100:–	

*) Med ett häfte i faksimil.

Priserna gäller häftade, kompletta årgångar. Portofritt!
Vi levererar också i mån av tillgång enstaka exemplar å 5:– – 25:– styck.

TIDSKRIFT FÖR SCHACK

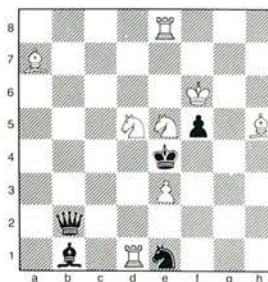
Gethornskroken 21 · 281 49 Hässleholm · Tel 0451-128 50 · Postgiro 60 46 34 - 6

Problem

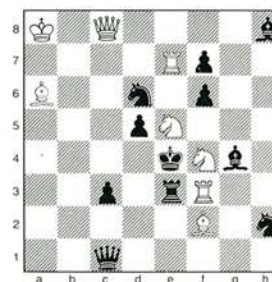
Bidrag och lösningar till Lennart Larsson, Håradsvägen 10 B, S-443 31 Lerum

14842. Kåre Andersson
Svenshögen

Matt i 2 drag

14843. Gustav Rohm
Angered

Matt i 2 drag

14844. Hilding Fröberg
Haninge

Matt i 3 drag

14845. Andrej & Boris Byljevskij, SU-Uljanovsk. Vit: Kg5 Db7 La8 Sb1 Sg4 Be2 e3. Svart: Ke4 Tc6 Sd5 Sf1 Ba6 b5 e6 e7. Matt i 2 drag.

14846. Carl-Ivar Holm, Kalmar. Vit: Ka5 Da1 Tg2 Sd7 Bb6 e5. Svart: Ka8 Df8 Th8 Lg8 Ba2 a4 e7 f7 h3. Matt i 2 drag.

14847. Herbert Hultberg, Stockholm. Vit: Kf2 Dc2 Sg4 Bf3 f4. Svart: Ka1 Bc5 e5. Matt i 3 drag.

14848. Herbert Hultberg. Vit: Kb3 Tc2 Sf5 Bc5. Svart: Kb1 Sa7. Matt i 3 drag.

14849. Andrej Byljevskij. Vit: Kb3 Tg1 Lh2 Be3 e6 f5. Svart: Ka1 Sb1 Bb5 b6 e4 e7 f6. Matt i 3 drag. b) Bb6 borttages.

Lösningsfrist 10 mars.

Rättelse: Uppg 14828 skall ha svart Bb6, ej d6.

Problemturnering: Tidskrift för Schack har turneringar för ortodoxa 2- och 3-drag-problem publicerade som original i tidskriften under 1990. Tre priser i vardera avdelningen.

Lösningstävlingen 1990. Årstävling med minst fem priser. Dessutom utlottas i varje häfte en prisbok bland lösare som sänder rätta lösningar till hälften av problemen.

TFS gratulerar Herbert Hultberg, som den 27 januari fyllde 80 år. Att med några få ord

belysa Hultbergs stora betydelse för svenskt problemschack låter sig knappast göras varför vi här nöjer oss med konstaterandet att han sedan mitten av 20-talet och fortfarande – år 1990 – hör till våra främsta och allsidigaste problemkonstnärer.

Lösningar till problemen

14807–14820, Tfs 7 & 8:

14807 (Lider). 1. Lxc2 (dragtvång) S – / Tc4/Tc2/Ta3/Th3/b3 2. Thxd5/Tdx5/Dxc2/Lb3/Ld3/Da3. Försök: 1. Lxd5? T – /Se4/Se6/Sf7/Sf3 2. Tc4/LxS. Men 1. – Sh3!. Även införd i *Skakbladet* nr 9/89 (problem 11866). Författaren bör ej klandras för missödet, säkert orsakat av ovanligt lång väntetid på publicering i Tfs.

14808 (Dittrich & Müller). 1. Dh6 (2. Dd2) f5/e5 2. Sb7/Sc4. Försök: 1. Dg2? f5! 1. Lh6? e5!. Anti-Lewmann-tema med tematiska försök. Gedigen konstruktion. En raffinerad förföljelse är 1. Dxf6? Lb6!.

14809 (Olausson). 1. Lc3 (2. gxh8D) Sef6 2. gxh8D (gxh8S? Tf7!). 1. – Sgf6 2. g8D (g8L? Kg6!). 1. – d4/Kg6/Sg7 2. Le4/gxh8S/Txg7. Inte lätt att få bukt med, men tack i alla fall! (E S).

14810 (Byljevskij). 1. d4 (2. Da4).

14811 (Hultberg). 1. De6 Kd8 2. Dc6. 1. –

Kf8 2. Dg6. Förspel: 1. – e5 2. De6. Fotografiskt axeleko i såväl förspel som lösning (förf). Gerhard Naujoks sänder till jämförelse följande av V Kalandazde (Turn "Gruzija-50" 1971, 2 spec pris): Kd5 Dd6 Ld1 – Kd8 Bd2 d7. 3 drag. 1. Kd4 Kc8/Ke8 2. Db6/Df6 b) d2, d7 byter färg. 1. Db6 Kxd7 2. Lh5.

14812 (Backe). 1. c8S Kc5 2. Sa7 Kd5/d5 3. Ta5/Tc6. Förspel: 1. – Kc5 2. c8D (2. c8T? Kd5? 3. Ta5, men 2. – Kb5!). Försök: 1. c8L? Kc5 2. Ld7 Kd5? 3. Ta5, men 2. – d5!. 14807 och 14808 är fina 2-dragare, 14809 gillas skarpt för sina knepiga drag och 14811 samt 14812 är trevliga miniatyrer (G R).

14813 (Prins). 1. c8D/T (2. Sb3) Sexc2 2. Sd3 (Se3?). 1. – Sdxc2 2. Sxe3 (Sd3?). 1. – Sc4/Sc6 2. Sd3/Sxe3. Försök: 1. Te5? Sdxc2!. 1. De4? Sexc2!. Tematiskt intressant men också mycket krävande, vilket medfört konstruktiva svagheter. "Skickligt ihopkommet men inledningen oskön, minst sagt", skriver K Moberg.

14814 (Larsen). 1. Te6 (2. Le4) Sf2 2. Txd4 3. Le4. 1. – Txf4 2. Le4 3. Sxf6. 1. – Dxc5 2. Sxf6 3. Le4. Cykliskt spel. Tema från tredje

WCCT. Bilösningsförsöket 1. Lxa7? bemöts med c7–c6!.

14815 (Backe). 1. Sc1 bxc1D/bxc1S/b1D/Kc2/Kxb4 2. Tb3/Dd4/Txb1/Dd3/Db3. Tyvärr är denna i övrigt utmärkta uppgift bilöslig med 1. Dd4 Kc2/Kd2 2. Tb2.

14816 (Byljvskij). 1. Tc1 b) 1. Te5.

14817 (Bolotbekov). Med vit Bb4, ej f4: 1. Sg4 (2. Se3). 1. Sf5? Se5!.

14818 (Hultberg). 1. Sc3 hot 2. Sa4/Sd5/Sc4. 1. Sb2? L–!. 1. Se3? c4!. Kontraväxling och Flecktema.

14819 (Bolotbekov). 1. Se4 (dragtvång) b5 2. Sd2. 1. – Ka2 2. Sc3. 1. Sf1? Ka2!. 1. Se2? b5!.

14820 (Hellström). 1. La3 Kd4 2. Dc2. 1. – Kf4 2. Dg2. Författaren har även sänt följande version (14820 A): Kc1 De2 Lh4 Se7 – Ke4 Bc2 e3 e5. 3 drag. 1. Le1 osv.

Bokpriserna tillfaller Gustav Rohm, Angered och Ove Bergman, Ludvika.

I årstävlingen 1989 leder efter häfte 8 E Svedberg och G Naujoks knappt före K-A Johansson, A Mattsson, G Myrenfors och K Moberg.

NYINKOMMEN LITTERATUR

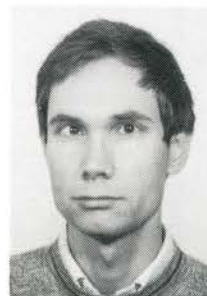
Doncevic: Sicilian 2 c3	h	42 s	41:–
Hodgson: Classical Pirc	h	42	41:–
Jacobs: Benko Gambit	h	40	41:–
Jacobs: French Classical	h	40	41:–
Norwood: Modern Benoni	h	40	41:–
Wojtkiewicz m fl: The Vitolins Variation: Scheveningen 6. Lb5	h	36	41:–
Warzecha: Die Robatsch-Verteidigung	h	128	91:–
Schlenker: Unregelmässigen Schacheröffnungen	h	141	23:–
Chandler: Tournament Chess, vol 34	h	830 p	132:–
Chandler: Tournament Chess, index vol. 1–34	h	36 s	28:–
Konikowski: Testbuch der Endspielwissens	h	163	91:–
O'Brien: Skellefteå World Cup 1989. 1. Karpov		120 p	71:–

Prenumerationer för 1990 ombesörjes för TFS, SN, Schach-Echo, Deutsche Schachzeitung, Schach-Archiv, Fernschach, Schach, British Chess Magazine, Chess, New in Chess Magazine, Inside Chess, "64" och Sjachmatnij Bjulleten.

Schackdatorer: Vi är den detaljist i Sverige som har det största urvalet. Ring eller skriv till oss och begär upplysningar. Moms ingår. Snabba leveranser. Begär prislista!

SKÅNES SCHACKFÖRLAG AB (Sven Klerstam)

Linnégatan 65, 216 16 Malmö. Ordertelefon 040/16 28 61. Postgiro 63 19 45-3

Christer Bergström
segrare 81, 82, 86

Harry Schüssler
segrare 75, 76, 79

SM i snabbschack Helsingborg 3–4 mars 1990

Nordvästra Skånes SF och Sveriges SF inbjuder till öppna SM i snabbschack i Helsingborg 3–4 mars 1990

Startberättigade: Alla spelare, även utländska, efter ranking tills 100 deltagare nås. Ingen speciell klass för juniorer eller kadetter.

Priser, garanterade vid minst 70 deltagare:

4 000, 2 500, 1 500, 1 000, 500, 500, 500 kronor,

Nytt – Rankingpriser à 1 000 kronor

i grupper om cirka 15 deltagare med start från nummer 16 i startlistan.

Spelform:	12 ronder enligt Schweizer-system.
Betänketid:	20 minuter per spelare.
Spelprogram:	7 ronder på lördagen 3 mars kl 13–20. 5 ronder på söndagen 4 mars kl 10–15.
Startavgift:	250 kronor, gäller även juniorer och kadetter. GM och IM fri startavgift.
Anmälan:	Sätt in startavgiften på postgirokonton 11 23 49-6, Nordvästra Skånes SF, senast måndagen den 26 februari, utländska spelare senast tisdagen den 20 februari. Glöm inte att på talongen uppge namn, klubb och rankingtal per den 1 januari 1990.
Personlig anmälan:	Ska göras i spellokalen lördag 3 mars kl 10–12.
Spellokal:	Filbornaskolans matsal, Filbornavägen 101, cirka 2 km öster om Helsingborgs centrum. För tågresenärer passar buss nummer 5 från östra sidan av Järnvägsgatan – mot Rosengården östra.
Kafeteria:	Finns i spellokalen.
Logiförslag:	Hotell Högvakten (centralt), tel 042/12 03 90, har specialpris, 220 kronor per person i dubbelrum, 285 kronor i enkelrum. Vandrarhemmet Thalassa (4 km norr om centrum) tel 042/11 03 84.
Övrig information:	Genom Mats Hylén, tel 042/15 56 01, kl 19–23.

Välkomna till Helsingborg!

Nordvästra Skånes Schackförbund

Sveriges Schackförbund

**MALMÖ
SCHACK**

MALMÖ SCHACKFÖRBUND
inbjuder härmed till

ÖPPNA SM 1990

**7-15 APRIL
FÖR SENIORER OCH JUNIORER
(födda 70 och senare)**

- Priser:** Seniorer 10 000, 5 000, 3 000, 1 500, 1 000, 1 000, 500, 500, 500, 500 kr. Rankingpriser fr o m nr 17 med 14 pers à 1 000 kr. Juniorer 4 000, 3 000, 2 000, 1 500, 1 000, 500, 500, 500, 500 kr. Rankingpriser fr o m nr 17 med 14 pers à 500 kr. OBS! Prisutdelning den 16/4 kl 9.30.
- Kvalificering:** De två främsta i resp klass får delta i SM-gruppen resp JSM-gruppen 1990. Upp- och nedflyttning enl SSF:s bestämmelser.
- Spelform:** 9 ronder Schweizer. Rond 1-8 dagligen kl 13-19, med avbrott 21-23 och ev 9-11 dagen därpå. Rond 9 15/4 kl 10 utan avbrott till partiets slut. 40 drag på två timmar, därefter 20 drag/timme.
- Betänketid:** Rådhusen, Malmö Rådhus.
- Spellokal:** Savoy Hotel, enk 385:-, dubb 470:- (begr antal rum). Beställ via MSF. Vandrarhem tel 040/822 20.
- Logi:** Seniorer 300 kr, juniorer 200 kr, efteranmälningsavgift 50 kr, IGM och IM fri startavgift.
- Anmälan:** Sätt in startavg. på pg nr 43 23 99-4, Malmö Schackförbund, senast måndagen den 26/3. Ange namn, adress, klubb, spelklass i SSF, ranking 1/1-90 och för juniorer födelseår. Lördagen den 7/4 kl 9.00-12.00 i spellokalen.
- Personlig anmälan:** Samtliga spelare, anmälda i tid, erhåller startbekräftelse, deltagarförteckning m m hemsänt till bostaden.
- Bekräftelse:** Turneringen är öppen för utländska spelare. Den är även ELO-talsregistrerad.
- Övrigt:** Malmö SF, Box 300 55, 200 61 Malmö, tel 040-15 03 88 (säkrast kl 9.00-12.00).

Annandagsturnering: 15 minuters, 8 ronder, startavg 100 kr sen, 60 kr jun, anmälan senast kl 9.30 16/4 i Rådhusen. **Garantipriser:** 2 000, 1 000, 500. Ratingpriser. Minst 90 % av startavg. ut i priser.

MALMÖ SCHACKFÖRBUND

Välkomna till Malmö!

SVERIGES SCHACKFÖRBUND

TUSENMANNA STOCKHOLMS STADSHUS 31 MARS - 1 APRIL 1990

Var med och tävla om 15.000 kr i första pris!
Anmäl dig senast 6 mars genom att sätta in
startavgiften 150:- på postgiro 25 79 58-9 eller
ring Stockholms Schackförbund
tel 08-669 36 54. Skynda dig, endast de 1 000
första anmälda får plats!

DN.

STOCKHOLMS SCHACKFÖRBUND

B POST

Avsändare:
Tidskrift för
Schack
Gethornskroken 21
281 49 Hässleholm
ISSN 0040-6848

SOLVALLA-CUPEN 1990

Solvalla-Cupen (Schacktävling) och **V65-Cupen** (Tipstävling) avgörs 1990 för tredje året i rad. Tävlingarna startar i februari och är öppen för alla schacklag i Sverige. Tävlingsbestämmelser skickades ut i december till ca 800 schackledare och distribueras ytterligare en gång, nu tillsammans med Solvallas banprogram till V65-tävlingarna den 3 februari, vilket också är 1:a försöksomgången i tipstävlingen **V65-Cupen**.

Total prissumma i finalhelgen 20 - 22 april är

100.000:-

Solvalla tävlar 88 gånger 1990, varav 43 torsdagar och 27 tisdagar. Hela tävlingsprogrammet finns i inbjudan till Solvalla-Cupen i schack, varav kan nämnas bl a 10 V65-lördagar, Elitloppet söndag 27 maj, Kriteriet söndag 7 oktober samt Grand Prix de l'U.E.T söndag 28 oktober.